

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM NR. 3 – 104. ÅRGANG 27.02.18 - 20.03.18

E-SPORT FRAMTIDENS OL-GREN?

GRATIS!

Pyramidespill **32**
Anbefalinger av årets Oscarfilmer **45**
Boplikt truer studenter på Møllenberg **06**

KUNSTIG

ILLUSTRASJON: Benjamin Drews

UNDER DUSKENS NOVELLEKONKURRANSE

Under Dusken inviterar alle studentar i Trondheim til ein konkurranse i novelleskriving.

Ta fram skrivesakene og din indre kreativitet: Under Dusken køyrer nok ein gong novellekonkurranse! Tema for novella er **KUNSTIG**. Dette må på eitt eller anna vis kome fram i teksten.

Makslengde på teksten er 12 000 teikn. Vinnarteksten vil bli publisert i siste utgåve før sommaren og på underdusken.no. **Vinnaren vil også motta eit forfattarkit** komponert av oss i Under Dusken.

Litterært Kollektiv stiller som jury for konkurransen. Alle bidrag må sendast inn seinast **15. april** for å kunne delta i konkurransen. **Bidrag sendes til kulturredaktor@studentmediene.no**.

TIPS OSS!

tips@studentmediene.no

ANNONSERE?

salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er et uavhengig organ for studenter i Trondheim, utgitt av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir distribuert gratis i Trondheim, og kommer ut seks ganger i semesteret. Under Dusken arbeider etter god presseskikk i henhold til Vær Varsom-plakaten. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Miljøtrykksak fra Trykkpartner AS.

Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

LASSE GEORG TØNNESSEN
Nestleder, Under Dusken

AKADEMIA MÅ TA ANSVAR FOR ANSATTES OPPFØRSEL

Nils Rune Langeland, som mistet jobben som professor ved UiS etter flere varsler om upassende oppførsel, deriblant seksuelt trakasserende meldinger sendt til studenter, har søkt på stillingen som førsteamanuensis ved NTNU. Bør han da vurderes til jobben? I Universitetsavisas leder «Det bør finnes tilgivelse - også for professorer» skriver redaktør Tore Oksholen at ja, det burde han. Dette er en konklusjon vi i Under Dusken er uenig i.

Oksholsens argument for at Langeland kan vurderes vektlegger at alle har rett på tilgivelse. Men det Oksholen unngår å dvele ved er rollen førsteamanuenser har som akademiske forbilder med høy status i akademia.

Akademia handler mye om tillit og nettverksbygging. Studenter ønsker om å bygge faglige kontakter og tilliten de da må ha til universitetsansatte betyr at de står i en sårbar stilling, og de kan lett bli offer for maktmisbruk. Dette er noe kampanjen #metooakademia har satt søkelyset på den siste tiden. Hvis Langeland skal vurderes som kandidat til en ansvarsfull stilling, nesten umiddelbart etter hans oppsigelse, sender det et signal om at trakasserende oppførsel ikke taes så tungt. Det vil motarbeide den viktige holdningsendringen som nå skjer, der alvorlige problemer rundt maktmisbruk og manglende krav til universitetsansattes profesjonsetikk endelig blir konfrontert.

Langeland skal for all del ikke bli utestengt fra arbeidslivet. Det bør derfor være akademias ansvar å få på plass tydeligere krav og mer omfattende rutineordninger for vurdering av ansattes personlige egnethet. Både for å forebygge maktmisbruk, men og slik at personer i Langelands situasjon kan få nye muligheter uten at det skal gå på bekostning av studenters trygghet.

«Obviously, they will not admit it was a coup, but when the military takes power by force, and ousts the current president, that is a coup.»

– AKSEL NOONAN, SAIH

10

SYV DAGER OFFLINE: To av våre journalister har kuttet ut sosiale medier og mobilapper i en uke. Sjekk ut hvordan det gikk på side 14-16.

14

SAMTIDSLITTERATUR: Medievanene våre har forandret seg de siste tiårene. Med de sosiale mediene kom også muligheten til å iscenesette seg selv foran et større publikum. Den nye generasjonen av forfattere er også en ny generasjon mediebrukere. Er de yngre forfattere så selvpoptatte som mange vil ha det til, eller reflekterer det kulturen vi lever i?

36

FEBER I BERGEN: Først besøkte Radio Revolts hiphop-program Oslo, nå er det Bergen som står for tur. Hva foregår egentlig i byen som har vært helt essensiell i fremveksten av norsk hiphop de siste årene?

48

HAR DU EN SKREKKHISTORIE FRA DITT UTVEKSLINGSOPPHOLD? SKRIV TIL OSS! Har du gjennom din tid på utveksling opplevd forhold eller situasjoner som kan få det til å gå kaldt nedover ryggen til alle som ønsker å ta et semester i utlandet? For da ønsker vi gjerne å komme i kontakt med deg for å høre din historie. Om du er interessert, kontakt oss på nyhetsredaktor@studentmediene.no

English language requirements a hindrance to exchange students

NTNU increasing the requirements for incoming foreign exchange students has led to a decline, affecting Asian students in particular.

TEKST: **Jesper Nohr** | ARKIVFOTO: **Hans Fredrik Sunde**

In 2015 NTNU increased English language skill requisites for exchange students. This now applies to those arriving to do parts of their bachelor's or master's degree. From the spring semester of 2015 the requirements for these students were raised to the same level as foreign students applying for a full master's degree at NTNU.

– The results required from the Test of English as a Foreign Language and International English Language Testing System are considerable higher than the requirements at the University of Oslo (UiO) and the University of Bergen (UiB), explains Professor in Political Science, Paul Midford, at NTNU.

Midford works closely with foreign exchange students, especially from Japan. He says these students have become scarce since the implementation of the new English

language requirements. He believes that the requirements set at UiO and UiB are more reasonable.

The professor opines that the foreign exchange students applying for a full education in Norway are faced with a lower demand for English skills (the same as UiO) than the exchange students arriving at NTNU to do parts of their degree.

Turning heads among Japanese professors

– NTNU formerly had lower requirements. The best solution would be something between the current state and the former. With these heightened requirements, we will lose promising exchange students, and they will apply to Oslo or Bergen. It could also mean loss of exchange opportunities for our own students.

The professor of Political Science, now also the leader of the NTNU Japan program, explains that there were no requirements for bachelors students arriving before 2015. When these requirements were implemented, the number of exchange students dropped, especially from Asian countries.

– My suggestion is that we keep our requirements at the same level as Oslo. This will allow people to study at NTNU, while we still have the possibility of limiting certain classes based on language proficiency. It is also possible for the students to start a dialogue with the professors before they are allowed to exchange, Midford concludes.

Trygve Thomessen is the CEO at the technological firm PPM AS, as well as a part time professor at the University in Budapest and guest lecturer at Chuo University in Japan. He is the industry representative at the Japan program at NTNU, and visits Japan five to six times a year. Thomessen has witnessed the commotion the increased English requirements has caused at universities in Japan.

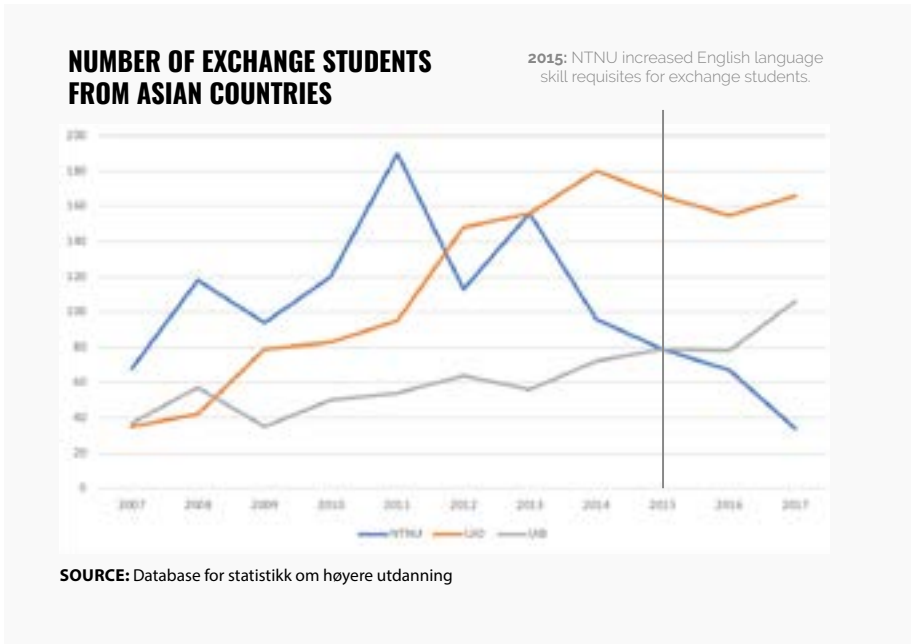
– I have talked to professors at Chuo University, and they are unsure whether the new requirements are desirable.

Communication more important than formal requirements

He believes that both the Japanese and the Norwegians can learn a great deal from each other, in academic terms as well as cultural. Thomessen reasons that the English language requisites could be lowered if a teacher, lecturer, or counsellor invests time in understanding how the Japanese think.

– Despite being able to speak perfect English to a Japanese person, they will lose track of the conversation without basic understanding of Japanese communicational norms. The process of choosing candidates for the PhD-program ought to be done through email or conversations over Skype. It is incredible how much one is able to extract from people if you invest in them socially.

LESS STUDENTS: Exchange students from Japan have become scarce since the implementation of the new English language requirements.

Thomessen says students on a bachelor's and master's level should take standardized tests, as opposed to students arriving on a PhD program. He believes the requirements of these test are too high, and that the Japanese exchange students are a great resource if one takes the time to learn their way of communication.

– It is not common for Norwegian students to study in Japan. So I do not believe that the increased requirements will have any impact on their possibilities. That flow of students will exist no matter what, Thomessen says.

– Poor communication can lead to accidents

Higher Executive Officer Sigrid Hauge, at NTNU Office of International Relations asserts that the English requirements were established based on feedback from the academic community. They reported that some of the students did not possess the necessary language skills to participate in class.

– This proved to be a problem, particularly when the students had to work in groups, and their performance suffered due to a lack of language skills. In laboratory work, the risk of accidents increase a great deal if students are unable to receive instructions and fail to communicate.

She argues that the most practical solution is to impose the same requirement on everyone, considering that most foreign exchange students enroll in classes on a master's level. Hauge admits that this has caused a decreased number of exchange students from certain

countries, particularly Asian countries.

– This decline happened because these students do not possess the language skills to pass the test with the score expected by NTNU, Hauge explains.

Will not impact cooperation with Asian universities

The Office of International Relations wants to maintain the language demand. Acting Executive Officer Trond Singasaas at International Section does not believe Midford is correct in saying that the increased requirements will impact collaboration with Asian Universities.

– It is impossible to derive any numbers supporting this claim. NTNU is seeking good students, and in order for that to happen, one has to find a good balance between the quantity and quality. We have no reason to believe that our prerequisites have any negative effects for students from NTNU and their possibilities to travel to other countries' universities, states Singasaas.

Furthermore, Singasaas informs that when we look at the collected number of asian exchange students for all three universities in Norway, we can detect an increase in recent years. The number of incoming students to NTNU, however, is almost back to the earliest recorded levels.

–I do not think the decline in asian exchange students to NTNU can be directly linked to the new English requirements. There has been a steady decline that is likely to have alternative explanations, Singasaas concludes.

UD

VÅRRENGJØRING FOR TENNENE

Møt våren med et smil. Hos ORIS Dental Trondheim får alle studenter tilbud på undersøkelse med røntgen og tannrens til **kun 450 kroner** (normalpris: 1240,- kr).

En liten hvit fylling koster **kr. 300,-** (førpris 700 kroner). I tillegg gis det **10 prosent rabatt** på alle andre tjenester for studenter. Det er en god smildeal!

Bestill time på Telefon:

73 99 19 99 eller oris-trondheim.no

ORIS Dental Trondheim er en av Trondheims største tannklinikker, og er Norges eneste tannlege med 3 ISO-sertifikater. Hos oss får du høy faglige kompetanse, og moderne behandlingsmetoder som benytter nytt utstyr som er dokumentert å kunne bedre kvaliteten på behandlingen.

Vi holder til på Trondheim Torg, i Kongens gate 11.

 www.oris-trondheim.no
 Følg oss på Facebook

PROBLEMATIKK: Påståtte virkninger av studenter på Møllenberg er forfall, forsøpling, festbråk og utpressing av barnefamilier.

Ønsker ikke flere studenter på Møllenberg

Det er foreslått å innføre boplikt i bydelen, men studentenes side av saken har ikke blitt hørt.

TEKST: Lars Nord Holmer og Therese Lysheim | ARKIVFOTO: Linnea Bancel

Møllenberg-beboer og student Torleik Svelle synes ikke at studentene har blitt inkludert i diskusjonen om boplikt på Møllenberg.

– At det er en høyere prosentandel studenter på Møllenberg enn i resten av byen kan stemme. Men jeg har ikke fått inntrykk av at studentene har blitt hørt i sakene som angår dem, sier Svelle.

Politikere og Møllenberg velforening har uttrykt seg kritiske til mengden studenter som bor i området, og enkelte ønsker å innføre boplikt. På grunn av økt engasjement blant øvrige beboere ble velforeningen startet opp igjen i fjor høst, etter å ha vært inaktiv i flere år.

Adresseavisen har den siste tiden publisert flere artikler om tilstanden på Møllenberg.

På spørsmål fra Under Dusken om hvorfor Adresseavisen ikke har snakket med studenter, svarer de at det er på grunn av tid og valg av fokus.

– Vi skulle gjerne ha snakket mer med studenter om problematikken og laget saker om det, men har ikke kommet så langt i denne omgang, skriver Adresseavisen til Under Dusken i en mail.

Adresseavisen skriver om problematikk som er tett knyttet opp mot studenter, men velger likevel å fokusere mest på utleiery.

– Denne gangen var hovedhensikten å kartlegge og dokumentere eierforholdene på Møllenberg for å se på (en eventuell) sammenheng mellom det og den omfattende utleievirksomheten og de påståtte virkningene

på bomiljøet i form av forfall, forsøpling, festbråk, og «utpressing» av barnefamilier, skriver Adresseavisen videre.

Boplikt for å begrense utleie

Velforeningen mener at tiltak må skje for å bevare bydelen. Et konkret forslag som har kommet, er boplikt. Dette støttes av både velforeningen og SV i bystyret i Trondheim. Boplikt innebærer at den som eier boligen selv må bo der, og vil naturlig nok begrense utleiemuligheter.

Jon-Arild Johansen, leder i Møllenberg velforening, tror ikke at boplikt vil gjøre det vanskeligere for studenter å bo på Møllenberg, ettersom ingen eventuelle tiltak vil ha tilbakevirkende kraft og de nåværende

hyblene blir stående slik de er.

– Boplikt er liksom den største «kniven i kjøkkenskuffa». Det er kanskje et veldig radikalt tiltak, men vi tror ikke det vil gjøre det vanskeligere for studenter å bo her. Det som alt er innredet som hybler og småleiligheter vil jo fortsette med å være det, sier Johansen.

Svelle er derimot skeptisk til bopliktforslaget til SV og velforeningen.

– Dersom studentene var et problem, ville jo boplikt løst problemene. Men Trondheim er jo en studentby, så jeg syns at det vil være rart å lage spesifikke boligregler for ett område, sier Svelle.

Splittet kommunestyre

Kommunestyrerepresentant Ottar Michelsen i SV i Trondheim tror at boplikt kan være en mulig løsning for Møllenberg.

– Det er praktisk mulig å gjennomføre boplikt, men det forutsetter at det blir laget en lovhjemmel for dette. Jeg vil hevde at alle, også studenter, tjener på gode bomiljø hvor det er et mangfold av beboergrupper, sier Michelsen.

Kommunalråd Erling Moe fra Venstre mener boplikt ikke er mulig å gjennomføre praktisk. Han har skrevet følgende interpellasjon til ordfører Rita Ottervik: «Hvilke tiltak vil ordføreren ta initiativ til som kan styrke bydelen, gjenopprette beboerfellesskapet og hindre at den forfaller.»

Interpellasjonen skulle behandles i bystyret 1. februar, men behandlingen er utsatt.

Under Dusken har forsøkt å kontakte Erling Moe, men har for øyeblikket ikke lyktes.

Bydelen forfaller

Boplikten er foreslått på bakgrunn av bred enighet om at Møllenberg ikke ivaretas godt nok, grunnet hyblifisering og dårlig vedlikehold i sammenheng med utleiedeler som studenter benytter seg av.

– Politikerne kan jo til en viss grad gjøre ting for å regulere hvordan folk bor. De kan si at de ikke vil at store leiligheter skal deles opp for å bli mange små enheter med mange hybler. Møllenberg er jo en antikvarisk viktig bydel som er bevaringsverdig. Det er mange fine gamle trehus, som over lang tid har fått dårligere og dårligere stell, sier Johansen.

Michelsen svarer at han også synes at bydelen lider av at det er mange korttidsboende på Møllenberg.

– Ett av hovedproblemene når det blir for mange studenter i en bydel, er at det blir få som tar tak i bomiljøet og tenker langsiktig rundt det. Jeg tror de fleste velforeninger blir glad hvis studenter som bor der vil bidra, skriver Michaelsen.

Svelle er leietaker hos en av de største utleierne på Møllenberg. I bygårdender han

MØLLENBERG

• 82.7% of Zimbabwes population are Protestants

• Denne våren har Adresseavisen hatt en serie med artikler og kronikker med tema Møllenberg, og hvordan flere mener at bydelen er i forfall.

• Gjennom hele serien til Adressa har studentene blitt nevnt som en del av problemet, uten at deres side av saken har blitt har blitt diskutert.

• Et av de mest radikale forslagene til en løsning på problemet kommer fra SV, som ønsker boplikt i bydelen.

• Kun halvparten av de 1200 boligeiendommene på Møllenberg er bebodd av huseierne.

EKSKLUDERT: Møllenberg-beboer og student Torleik Svelle synes ikke at studentene har blitt inkludert i diskusjonen om boplikt på Møllenberg. Foto: Privat

IVARETAS IKKE: Grunnet hyblifisering og dårlig vedlikehold ivaretas ikke Møllenberg godt nok mener mange beboere.

FOTO: Lisa Botterli Flostrand

RADIKALE TILTAK: Jon-Arild Johansen, Leder i Møllenberg velforening tror ikke at boplikt vil gjøre det vanskeligere for studentetr å bosette seg på Møllenberg.

bor er det kun studenter som leier, og han synes at både utleier og vaktmester på bygget er flinke til å fikse ting når det trengs.

– Huset bærer preg av at det er gammelt, og at det har bodd studenter der lenge, men den tekniske oppfølgingen til huseieren med vaktmestertjenester og reparasjoner er god, sier Svelle.

Manglende langtidsperspektiv

Svelle, Johansen, og Michelsen er enige om at en del av problematikken omhandler kortere og lengre perspektiver på boforhold. Johansen tror mange av de yngre beboerne ofte ikke har noe langtidsperspektiv for boligen sin.

– Vi vet at veldig mange av de som bor på Møllenberg leier eller er førstegangseiere. Det gjør at veldig mange på Møllenberg har et kort boperspektiv. De skal kun bo her i ett, to, eller fire år. Det synes vi er det største problemet med demografien på Møllenberg, sier Johansen.

Svelle tror at interessen for boligområdet henger sammen med hvor lenge man ser for seg å bo der.

– I et lengre tidsperspektiv har man kanskje mer direkte interesse, men som student så legger man ikke like mye energi i å utvikle området man bor i. Som student kan jeg ikke se for meg å sitte i et styre til en velforening,

sier Svelle.

Johansen påpeker at velforeningen ikke ønsker å jage bort studentene.

– Dersom velforeningen starter med en «oss som bor her, og folk som eier her»-holdning mot studentene så har vi jo allerede tapt før vi starter, sier Johansen.

Ønsker engasjement fra studentene

Johansen mener at for mange studenter vil føre til en forverring av dagens situasjon, men at det er viktig at studenter fortsetter å bo i området og gir bydelen et urbant preg.

– Det er i alle sin interesse, også studentenes, å få løftet nivået på hvordan bygningene er og hvordan man bor, forklarer Johansen.

Michelsen tror at studentene selv må ta ansvar for at deres stemme skal bli hørt når man skal komme opp med en løsning på situasjonen på Møllenberg.

– Jeg synes at alle som bor i et område bør engasjere seg i bomiljøet. Det er ikke så mye som skal til før det utgjør en forskjell. Hvordan kan studentene bidra til at det ikke oppfattes som et problem at det bor mange i enkelte bydeler, spør han.

Michelsen forsikrer om at studenter er med i betraktningen når ulike tiltak vurderes.

– Trondheim kommune ønsker å legge best mulig til rette for alle som bor i Trondheim, det

inkluderer selvfølgelig også alle studentene, avslutter Michelsen.

Attraktivt område for studenter

Den enkle grunnen til at så mange studenter trekker til Møllenberg, er at det er sentralt. Svelle, som selv bor i en bygård med mange utleiedeler, mener at pris og beliggenhet er viktigst.

– Møllenberg er ganske sentralt, men samtidig ikke helt midt i byen. Det er bra tilknytning til matbutikker og kollektivtransport, sier Svelle.

Som student trives Svelle godt på Møllenberg. Samtidig har han fått med seg kritikken om fest og bråk i bydelen i sammenheng med det høye antallet studenter.

– Festkulturen er betydelig, og det er ofte fest og bråk i helgene. Jeg har inntrykk av at det er flere vorspiel på Møllenberg enn ellers i byen, men vi får ikke akkurat nabovarsler i postkassa i etterkant, forteller Svelle.

Festing i området er noe som skjer, men ikke noe som nødvendigvis trekker flere studenter dit, ifølge Svelle.

– Jeg tror at de fleste studentene som flytter til Møllenberg, flytter hit fordi de er interessert i å bo nærme byen, ikke fordi de vil oppsøke en festkultur. **UD**

«Pøblene» på Møllenberg

Det er ikke de pengesvake studentenes skyld at det blir slitasje på Møllenberg.

KOMMENTAR

TORE BECKER
Journalist

Et av mine første møter med en av «de innfødte» i studentbyen var en røslig kar som stod på plenen utenfor hybelen og hyttet med neven. Han truet rett som det var med bråk dersom jeg ikke skrudde ned lyden på de spake høyttalerne mine. Naboen som bodde på den andre siden av hekken var heller ikke av den blide sorten, uten at jeg forstod hva det nyinnflyttede kollektivet vårt hadde gjort for å fortjene det.

I ettertid tror jeg at den dårlige nabolagsstemningen skyldtes den fraværende huseieren til kollektivet. Han var en gammel «gløsing» som hadde fått valuta for utdanningen sin og kjøpt seg et slitt hus til utleie. Etter at kontrakten var signert var han som sunket i jorda. At han var umulig å få tak i var noe vi for alvor fikk merke da en mørk gugge begynte å renne ut fra undersiden av kjøleskapet, uten at noen kom og ordnet opp i det.

Nabolaget den gang var Nardo, men det er tydelig at misnøyen også kjennes for

medstudenter i andre bydeler, som Møllenberg. Det inntrykket av Møllenberg-studentene som svinepels med en hang for å knuse flasker om helgene er noe som bør nyanseres. Her har vi i Under Dusken vært for trege med å tilbakevise den kritikken mens trykksverten har gått i Adresseavisen.

Problemet i seg selv er ikke en stor gruppe med studenter som leieboere. Problemet oppstår når utleiende behandler boliger som rene overskuddsprosjekt, uten å være sitt samfunnsansvar bevisst. Studenter er en pengesvak gruppe sammenlignet med de som har fast inntekt og jobb. Et helt vanlig rom i et kollektiv kan koste 5000 kroner per måned, noe som utgjør omtrent halvparten av hele basisstøtten studenter får fra staten for å ha tak over hodet.

Det sier seg selv at en som bruker mesteparten av pengene sine på leie heller vil bruke det som blir til overs til å kjøpe elementære ting som mat, klær og sanitære produkter, enn å betale for malingsbøtte og spiker for å reparere noe en leier. Det betyr ikke at studenter skyr dugnadsarbeid og samfunnsansvar. Det er tvert imot det byen er kjent for, med diverse studentfestivaler og frivillighetsbaserte organisasjoner.

Det burde egentlig ikke være nødvendig å si det, men hovedansvaret for trivsel og vedlikehold i nabolaget ligger hos de ressurssterke som eier, ikke leiere. Utleie er også en geskjeft som nesten håver inn penger av seg selv. Det er ikke for mye å forlange at den som eier tar seg bryet med å organisere dugnader, kjøpe inn maling og gjøre det som ellers måtte være nødvendig for at ting skal være på stell. Slitasjen på Møllenberg oppstår når man har huseiere som ikke bruker pengene på en ansvarlig måte.

Det Adresseavisen beskriver på Møllenberg er en bydel som er eid av få og leid av mange, og da blir forholdene deretter hvis man ikke tar ansvar for hverandres trivsel. Fortsetter denne utviklingen kan man også risikere å få utleiende som regulerer prisene ikke ulikt et kartell. Noe verken studenter eller velforeningen til Møllenberg er tjent med; en forening som forøvrig heller burde spille på lag med studentene enn å kategorisere dem som et økende vedlikeholdsproblem for bydelen. For dugnadsånden lever i beste velgående hos Trondheims studenter. Vi vil bare ikke betale for vedlikehold etter at husleien er betalt.

pedagogstudentene

www.pedstud.no

Whaaaaat?!
ER DET GRATIS?

Skal du bli lærer i skole eller barnehage? Da kan du bli medlem av Pedagogstudentene – helt gratis! Som medlem kan du få hjelp og veiledning, mulighet til å tegne Norges beste studentforsikring, bli en del av et faglig og sosialt nettverk, gratis fagtidsskrift og mye mer. Hva venter du på?

Send PS Til **02014**

Som medlem i Pedagogstudentene får du:

- Gratis medlemskap
- Råd og veiledning om du trenger hjelp
- Mulighet for å tegne Norges beste studentforsikring
- Flere aktuelle fagtidsskrift
- Invitasjoner til kurs og konferanser, lokalt og nasjonalt
- Det første året i Utdanningsforbundet gratis
- Benytte deg av medlemstilbudene til Utdanningsforbundet
- Muligheten til å påvirke din egen studiehverdag og fremtidens lærerutdanning
- Du blir del av et fellesskap og nettverk av framtidske lærere
- Du får den ultimate lærerskissen med superlærere i skjorta

Will the winds of change blow through Zimbabwe?

Dictator Robert Mugabe has been replaced after a 37-year reign in Zimbabwe. However, the new head of state might not be a better option.

TEKST: Agnes Blom Nysæther | FOTO: Privat

Students protesting regarding Mugabes departure and Grace «Gucci» Mugabe's corrupt PhD.

Protest against Mugabe the Saturday after the coup

Luwiza Makosa plays an active role in the Student Christian movement of Zimbabwe, FOTO: Hilde Hefte Haug

ZIMBABWE

- 82.7% of Zimbabwe's population are Protestants
- Robert Mugabe was one of the oldest, longest-serving leaders of a non-royal country in the world before his resignation in 2017
- Zimbabwe is a land locked country
Victoria Falls, one of the biggest tourist attractions in the world, is located in the northern part of the country
- Robert Mugabe's wife is often referred to as «Gucci Grace» due to her lavish lifestyle.
- Zimbabwe has one of the lowest life expectancies in the world, 58.7 years for women and 57.3 for men (2016)
- 86.5% of its population is literate. Making it one of the most literate countries in Africa

Kilde: africafacts.org

«Have you heard anything? There's been shootings and explosions in the northern part of town!»

Aksel S. Noonan (22) had been living in Zimbabwe since August, when he woke up to this message. He is spending his gap year working for Saih before starting his masters in political science.

Now wide awake, Noonan checks the local news, in order to find out what has happened while he was asleep.

At 5 AM the Army Chief of Staff announces that Mugabe has been put under house arrest. Later that morning, Noonan and the other international students have to flee to South Africa until the situation stabilises.

A coup or not a coup?

That morning turned out to be the start of a very significant day in Zimbabwean history. The 15th of November 2017 marks the end of the 37-year long reign of dictator Robert Mugabe. At the start of his leadership in 1980, he held a celebrated position in Zimbabwe war of liberation. His legacy is now tarnished with empty promises and human rights violations. Mugabe's delinquencies range from his alleged involvement in the Gukurahundi massacres which claimed thousands of lives in the 80s, to rigging the 2008 election in his favor by means of fear mongering and murdering opponents.

After the coup, people in Zimbabwe were celebrating in the streets, honking their cars and shouting with joy. In hindsight, Noonan

wishes he could have been there.

– Hundreds of thousands of people were partying. It was fantastic, but as I was in South Africa, I did not get to participate.

The African union does not recognise the act as a coup, but as an expression of the will of the Zimbabwean people. Noonan does not entirely agree.

– Obviously, they will not admit it was a coup, but when the military takes power by force, and ousts the current president, it is a coup, Noonan states.

Students changing politics

Historically, students have been looked upon as the future social elite in Zimbabwe and most African countries. This originates from a time when only a few could participate in higher education, and take the top positions in politics and business. This still remains a challenge due to a general lack of educational opportunity.

– The student organisations were politically active, and wielded great political power in Zimbabwe, says Associate Professor of social anthropology Jan Ketil Simonsen at NTNU.

According to Simonsen one example of this is the wife of Mugabe acquiring a PhD in a very short amount time, just months after enrolling. This proved to be a major issue for the student movement who viewed this as a form of academic corruption.

– The students regard themselves as able to serve as political influencers in order to impact public opinion regarding the achievement of a just society. They view corruption as theft of public means.

Luwiza Makosa (27) is originally from Harare, the capital of Zimbabwe. While studying in her home country, she played an active role in the Student Christian Movement of Zimbabwe which is a member organisation to Youth Empowerment and Transformation Trust (YETT). YETT helps youth organisations in Zimbabwe and recognises and respects the cause for academic freedom. Makosa has been staying in Norway since August, and is currently working at Saih's offices in Oslo. She was in Norway during the coup, and regrets not being able to partake in the event.

– I joined the student movement in 2010, and have become very attached to the movement and the civil society working towards the achievement of democracy and freedom of participation in national processes in Zimbabwe. Ever since I was born Mugabe has been the president, and the political landscape only changed after I came here.

No freedom after speaking

Last September, an American student living in Zimbabwe was arrested for tweeting that Mugabe was a «selfish and sick man». Zimbabwe has been known for press censorship, and limiting academic freedom.

Makosa explains that students in Zimbabwe are not afraid to speak their minds despite the restrictions.

– There is a saying that goes: You have the freedom of speech, but no freedom after

speaking.

Even though many of her friends have been arrested, Makosa says she has strategically advocated in a way that lessens her chances of being apprehended. The arrests motivate her to demonstrate even further. She has benefitted from her affiliation with a Christian student movement, as these groups are infrequently targeted by the government.

– I keep a neutral position in politics, and I don't want to disclose my political standpoint.

– There is a saying that goes:
You have the freedom of speech, but
no freedom after speaking.

Luwiza Makosa, student

If I talk about female harassment in universities, I will refrain from any association to political parties, she explains.

Makosa believes it is too early to say whether the situation of academic freedom will improve under the new government.

Norwegian students at risk?

Noonan can also account for similar events which happened in September of 2016, when the Zimbabwe National Students

Union (ZINASU) held a gathering. People were arrested and amongst them another Norwegian student working for Saih.

– Zinazu's gathering took place in Mutare, a mid-sized city in the eastern part of the country. Suddenly, without warning, the security police showed up and arrested many of the people attending, including the norwegian students.

The norwegian students were imprisoned for three days. Noonan points out that the

police had no liable reason for doing so.

– Zinazu is very critical of the government, and especially the state of higher education. But they did not have anything criminal to charge them with. My guess was that it was an attempt to spread fear, although this was under Mugabe's reign.

President of social media

The man known as «the Crocodile», a nickname based on his political ruthlessness,

Aksel Noonan is working for Saih in Zimbabwe

Emmerson Mnangagwa is the first president in Zimbabwe to use Facebook as a political platform.

is the new head of state. His real name is Emmerson Mnangagwa. He has been working with Mugabe since he first entered office in 1980 and is also part of the political party Zanu-PF.

He is the first president in Zimbabwe to use Facebook as a political platform. «I've opened a window, our doors are wide open... Let us interact, let us dialogue» Mnangagwa wrote on the social media site in February.

– For me it is very important that he now has a Facebook page. This has never happened before. For some, it might seem stupid, but I find it very important that he wants to talk to the people, engage and listen. Especially to the young people, Luwiza Makosa says.

On Mnangagwa's facebook page he opens up for questions from the people, and the comment section is filled with both adoration and strong critique.

– It seems like he welcomes criticism and is much more open to discussion than Mugabe ever was, Noonan says, agreeing with Makosa

that Mnangagwa is much more confident regarding social media than Mugabe.

Despite being more prominent on social media, with messages of free elections and the improvement of the economy, Mnangagwa is mostly known in Western media as Mugabe's partner in crime for the last 37 years. He is known as the chief-architect of many of the most horrific massacres, and the harassment and torture of political opponents. However, Mnangagwa denies any involvement.

Will things change?

Historically speaking, there are three possible outcomes after a successful coup. The majority of these coups make matters worse, sometimes the regime continues, and in a few cases, the people can achieve democracy.

– There is a healthy dose of trepidation because they know that the man who might take over is not Mr. Democracy, said Wilf Mbanga, editor of the online newspaper Zimbabwean, to the New York Times shortly

after the coup.

Mnangagwa has promised that there will be held a free and fair election by the summer of 2018.

– It all comes down to the elections. If the election is characterised by electoral violence, suppression and intimidation my guess is he will not be what we are hoping for, Noonan says.

He recognises that Mnangagwa has expressed wishes of reform in the past.

– I say there is maybe a 70 percent chance that he will end up improving things.

With the crumbling opposition, and the untimely death of their leader Morgan Richard Tsvangirai from cancer in february, most believe that there is no real competition for Mnangagwa in the upcoming election.

Makosa also believes that Mnangagwas presidency will continue.

– Most definitely, she answers without hesitation. **UD**

Zimbabwe National Students Union (ZINASU) is the biggest party-independent student organisation in zimbabwe. It was founded in 1997, and is working to promote students interests and rights - not always without consequences.

Du kjøper. Du gir.

Vet du at når du handler noe godt fra Kavli og Q-Meieriene, gjør du samtidig en god handling? Overskuddet går til Kavlifondet, som støtter humanitært arbeid, forskning og kultur. Kavlifondets gaver skaper store ringvirkninger. Takk for bidraget! Se hva du gir til på kavlifondet.no

Mitt sosiale liv uten sosiale medier

Uansett hvor vi befinner oss, og i nesten alle situasjoner, spiller sosiale medier en stor rolle. Vil jeg klare meg én uke uten sosiale medier?

TEKST: Peter-André Hegg | FOTO: Haakon Korbi Kolstad

Før jeg startet dette, la oss kalle det prosjektet, hadde jeg et inntrykket av at jeg ikke var så avhengig av sosiale medier. Jeg kan huske å ha lest om de som er avhengige og at Facebook gir oss varsler for å pirre nysgjerrigheten. Jeg har aldri klart å kjenne meg igjen i dette, så det å leve uten sosiale medier tror jeg skal gå helt fint. Tidligere har jeg slettet enkelte apper, men beholdt Facebook Messenger og grupper for studier for å holde kontakt med venner. Nå tenker jeg å ta det helt ut.

Tar livet av det digitale meg

Klokken passerer 00.00, og det er natt, tirsdag 6. februar. Jeg begynner med å logge av og deaktivere de ulike sosiale mediene. Før jeg logger av Snapchat sender jeg ut en snap. «Da snakkes vi om en uke». Får jeg svar? Det kommer jeg ikke til å finne ut av før om en uke. Videre deaktiverer jeg Facebook, Instagram og Twitter. En litt rar følelse. På en måte så tar jeg livet av det digitale meg. Jeg legger i alle fall min «digitale tvilling» i en kunstig koma.

Jeg merker at jeg stadig vekkt, på instinkt, åpner Facebook og Instagram på telefonen. Det holder altså ikke å bare logge av de ulike sosiale mediene. Jeg må også slette appene fra telefonen, tenker jeg. Kanskje dette hjelper og gjør meg mer fri? At jeg slipper å stadig vekkt bli påminnet om det digitale livet som venter hvis jeg trykker på den hvite F'en med blå bakgrunn.

Nå var jeg helt avlogget fra sosiale medier. Trangen om å fortelle det til andre steg. En del av meg kjenner lysten til å sende en Snap til de andre i redaksjonen for å fortelle at jeg er i gang. Jeg merker de første abstinensene siger på. Jeg legger meg og har allerede fått inntrykk av hvordan denne uka kommer til å være.

Møtte den sosiale veggen

Etter et par dager ut i prosjektet har det for det meste gått fint. Men så en kveld, mens jeg surfer rundt på macen, kjenner jeg tydelig abstinenser. Hele kroppen fylles av en uro av å ikke ha muligheten til å gå inn på Facebook. Jeg ønsker å sjekke hvordan det går med venner og bekjente, som jeg føler jeg har mistet kontakten med. Selv om jeg ikke alltid tar kontakt, så vet jeg i det minste at de eksisterer ved at de liker og kommenterer. Det er også helt unaturlig å ikke være innom Facebook mens jeg bruker macen, kjenner jeg.

Det å ha tilgang på internett, men ikke sosiale medier, kan føles som at en sprøytenarkoman får sprøyta uten innhold. Det er en utfordring å tenke på noe annet når man konstant vet at «sprøyta» skulle vært fylt. Jeg drømmer om en fri tilgang på sosiale medier, og innser at jeg er mer avhengig enn jeg hadde trodd.

For å løse abstinensene begynner jeg å ringe et par venner, for å få et sosialt utløp. Jeg

Den sosiale medie-frie uka var i gang!

ringer ei venninne fra Oslo for å slå av en prat. Alltid er det jeg som prøver å avslutte samtalen på en hyggelig måte etter en stund, men denne gangen merker jeg at det faktisk er henne. Det var mye å snakke om. Jeg fikk i alle fall litt sosialt innputt om hva som skjer med gjengen i Oslo.

Nedstemt, Facebook vant

Å ikke ha tilgang på Facebook-grupper kunne også bli et problem på skolen, og det blir faktisk en diskusjon i klassen om hvilken kanal som var den beste. Den uka som jeg hadde fri fra sosiale medier. Hva var oddsen? Det ender med en avstemning der vi skal stemme over om alt skal på Blackboard eller om hastemeldinger skal på Facebook-gruppa og det mest relevante på Blackboard.

Siden jeg er inne i denne sosiale medie-frie uka stemmer jeg for å kun motta på Blackboard. Totalt nedstemt. Vi er kun fire mot hele femten stykker. Hvis dette hadde vært en vanlig uke og ikke en sosiale medie-fri hadde jeg nok stemt for både Facebook- og Blackboard-løsningen. Dette er en liten klasse der alle elevene og foreleserne har god kontakt, så Facebook er jo faktisk en god kanal i denne sammenheng.

Senere oppdager jeg at foreleseren ikke har lagt ut viktig informasjon på Blackboard. Vi skal sende en mail til foreleseren og jeg trengte

infoen. Fristen er satt til klokken 21.00 senere denne kvelden. Jeg sjekker Blackboard flere ganger i løpet av kvelden før jeg hysterisk ringer til en i klassen og spør om foreleseren har lagt dette ut på Facebook. Det var det. Min gode klassekamerat sender den nødvendige informasjonen over, og jeg rekker å svare like før tiden løper ut.

Utfordringer ved gruppearbeid

Klokken tikket ikke mye over midnatt natt til tirsdag før jeg var pålogget igjen. Resten av uka gikk alt i alt bra. Abstinensene ble mindre og mindre for hver dag som gikk etter det lille sammenbruddet. Jeg opplevde stadig vekkt problemer med kommunikasjonen med omverden. Misforståelser oppsto der vi var flere som skulle samarbeide og koordinere.

Blant annet kan jeg trekke fram da jeg tok regien for en gruppeoppgave. Etter

mange meldinger fram og tilbake til begge de involverte, hadde jeg regnet med at han vi skulle møtes hos hadde gitt tredjemann beskjed at vi skulle møtes hos ham. Ti minutter før møtet innså jeg at han kanskje ikke hadde fått beskjed. Det hadde han ikke, og han var på feil vei. Heldigvis en jovial kar, så dette gikk greit. Problemet hadde nok ikke oppstått hvis alle hadde kommunisert sammen på Messenger.

Et elsk/hat forhold

Når jeg så sitter her etter en uke uten sosiale medier vil jeg si at det i all sin helhet har vært en interessant opplevelse og en innholdsrik uke. Noe av det vanskeligste har vært å ikke gå inn på de ulike sosiale mediene som et tidsfordriv. En kompis forklarte meg en gang hvordan det var å slutte å snuse: «Det er vanene det er vanskeligst å slutte med.

Artikkelforfatteren måtte tilegne seg nyheter på andre måter enn Facebook, som papiraviser.

Snusen om morgen, etter middag og siste for kvelden».

For min del var noe av det mest utfordrende å unngå vanene med å sjekke Facebook om morgenen, Instagram etter mathandling eller snappe hvis jeg så noe spennende. Dette er vaner som jeg egentlig har lyst til å kvitte meg med. Men det er vanskelig. Sosiale medier har blitt en stor del av livene våre. Det er praktisk når det kommer til å planlegge alt fra fester i helgen, til hvor og når man skal arbeide sammen med en oppgave. Selv med god hjelp fra venner denne uken var det vanskelig å følge med.

Uansett kan vi vel alle bli mer bevisste på hvor langt sosiale medier har trått inn i våres personlige sfære. Det er rart hvor mye man faller ut uten et liv med sosiale medier. Vel, nå er jeg tilbake til dette elsk/hat forholdet. **UD**

Man føler seg utenfor det sosiale livet uten sosiale medier. Artikkelforfatteren begynte å ringe og bruke SMS mer. Han fikk også tilsendt brev i løpet av uka.

En uke med appstinenser

Opplev livet med en telefon som bare kan ringe og sende sms.

TEKST: Carls Fredrik Vemmestad | FOTO: Skjermdump

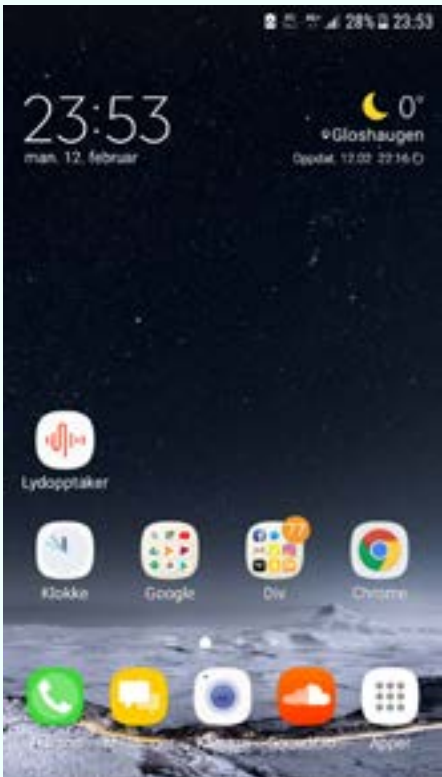
Jeg har aldri sett på meg selv som noen storforbruker av apper. Selv om jeg har Facebook, Snapchat, Instagram, og Messenger på mobilen, har jeg aldri gjort meg fortjent til en snap-streak, eller noen annen form for sosial medie-bragd.

På den annen side merker jeg at det er vanskelig å se vekk fra hundevideoer i Facebook-feeden, eller å ikke sikle over en lettsaltet biff på Instagram. Det er ikke sjelden at en vibrasjon fra telefonen kan suge vekk en halvtime av dagen.

Det demrer for meg at terskelen for å sjekke telefonen er en smule lav og at jeg kanskje bruker litt mye tid på tull med telefonen. I desperasjon for å konsentrere seg om masterprosjektet sitt har denne journalisten sverget en ed om å ikke røre en eneste app i en uke.

DAG 1: Sirenenes sang

Allerede for jeg har stått opp sender mobilen dagens første notifikasjon. Slik sirenenes sang lokket sjømenn til å hoppe i havet, vekket

den myke brummelyden av mobildeksel mot nattbordet en krass rykning i høyrearmen min. Heldigvis slår jeg hånden i nattbordslampen før jeg når telefonen og får en smertefull påminnelse om at jeg har startet forbudet.

DAG 2: Verdens mest irriterende lyd

Lik et barn som står og drar meg i buksebeinet og ber om oppmerksomhet, begynner duringen å irritere livet av meg. I håp om å klare å produsere en skarve setning til teorikapitlet bestemmer jeg meg for å skru av internett på telefonen. Likevel har jeg prestert å plukke opp telefonen og stirre blankt på skjermen minst 40 ganger.

DAG 3: Voldsomme snapstinenser

«Grandiosa: en smak av Italia», står det på en reklameplakat ved en butikk.

«Høhø, den var teit» tenker jeg, og drar fram mobilen før jeg skjønner hvor det bærer.

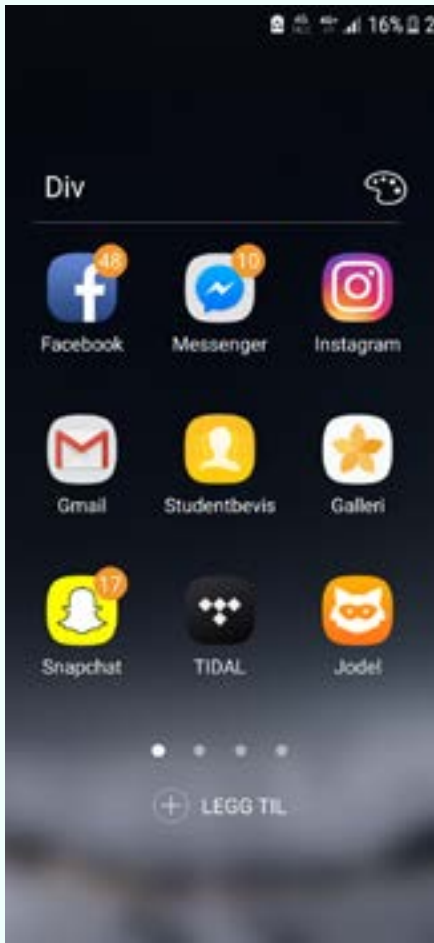
Jeg er merkbart preget av snap-abstinenser. På vei fra lesesalen ser jeg enda et gyllent øyeblikk for å trykke på det gule spøkelset: en mann, tydelig høy på stoff, står og råkliner med en pose paprikachips – hva er det jeg har ofret?

DAG 4: Wilson, er det deg?

Fredag kveld. Har verden glemt meg? Nei vent, det er bare jeg som har isolert meg selv. Jeg kjenner hvor vanskelig det er å holde meg oppdatert på sosiale sammenkomster uten et sosialt medium i nærheten. Så langt har ukens største sosiale begivenhet vært lunsjpausen rundt kaffetrakteren på lesesalen. Heldigvis er det litt trøst i å se hvor mange notifikasjoner jeg har på slutten av dagen.

DAG 5: Overlagt app

Tilgi meg, for jeg har syndet. En forkortet melding lyser over toppen av skjermen, noe kryptisk, men jeg fatter fort beskjednen. Ølet må tappes. App «by proxy» er ikke lov, så en mild følelse av skyld og irritasjon skyller over meg. En gang er greit, tenker jeg, men knapt en time senere har jeg falt for en klassisk

googling. Jeg hadde trodd bedre om meg selv, men for hver dag er terskelen for å flytte tomme mot app-ikonene stadig lavere. Er jeg i ferd med å sprekke helt?

DAG 6: Hviledagen

Etter gårsdagens glipp har jeg bestemt meg for å være preventiv, ved å sove vekk en del av dagen. Det rekker ikke lenger enn til lunsj før magen min kommanderer meg opp, og der på pulten glitrer mobilen i det milde morgenlyset. Jeg unner meg et blick på antallet notifikasjoner før jeg barrikaderer meg bak skolebøker og en stor kanne kaffe.

DAG 7: Friheten venter!

Det nærmer seg slutten på app-forbudet. Som Andy Dufresne i *Shawshank Redemption* aner jeg lyset i enden av kloakktunnelen. Eller kanskje det er et løpsk tog jeg skimter? Alle om bord, neste stopp sosiale medier. Som en unge på juleaften med 77 gaver under treet sitter jeg klistret til skjermen ved midnatt, og klokken ett på natten har jeg ingen notifikasjoner igjen.

Digitale venskap og smilefjes

Kvifor sender ein snappar av middagen med kjærasten, eller festen med klassen, når ein ikkje kunne brydd seg mindre om å møte dei sjølv?

KOMMENTAR

HILDE NÆRLAND
Journalist

Eg sat heime åleine ein laurdagskveld. Var eigentleg invitert på fest, men hadde vore ute dagen før, og var ikkje så gira. Eg var i grunn ikkje heilt sikker på denne avgjersla, heilt til det byrja å tikka inn snaps frå festen. Eg fekk høyre om ei åleinemor som prøvde seg på kompisen min, eg fekk sjå dei ville dansetriksa til venninna mi, og eg fekk med meg når dei spela «ring of fire». Det såg ikkje kjekt ut. Ein fest ser aldri kjekk ut på Snapchat.

Så, kvifor er det slik at nokon tenkjer at å snappe ein heil fest er ein god idé? Og dei som er på denne festen, har dei det verkeleg så kjekt som dei skal ha det til på Snapchat?

Venninna mi fortalte ein gong om eit vors ho var på. Det var ikkje særleg mange der, men likevel satt nesten alle på mobilen sin. Det var eit par i sofaen som snakka, men utanom det var det helst berre musikken ein hørte. Ho gjekk lei, og då ho såg dei to gutane ved sida av seg senda snaps og svipte på Tinder, fatta ho mot. Ho spurde om dei ikkje heller kunne snakke med dei rundt seg enn å vere på telefonen. Til svar fekk ho eit par spørjande blick, før dei begge såg ned i telefonen igjen.

Det er mogleg at eg er gamaldags og ikkje heng heilt med på sosiale medium, og det er greitt. Det tar eg på mi kappe. Likevel syns eg at det er ein uvane å heile tida ha mobilen i handa. Sjølvsaft forstår eg at det er eit sikkerheitsnett for mange, inkludert meg sjølv, men treng det å vere det? Har me blitt så redde for å snakke til kvarandre andlet til andlet at me har gitt heilt opp? No kan det høyrast ut som reine dommedagsprofetien her, og det er ikkje det eg vil. Eg seier berre at det kan verke som om me har gått inn i ei tid der det er lettare å snakke med kjennningar og framande over nett enn det er å snakke med sidemannen i sofaen.

Det er ikkje berre på fest at dette er eit problem. Mobilen er framme på kafé, besøk, filmkveld, ved middagsbordet, på førellesning (dette kan eg eigentleg forstå), trening, jobb, bussen og så bortetter. Lista er lang. Det verste eg veit er dersom eg er på besøk til nokon, og han eller ho tar opp mobilen når me snakkar ilag. Då kunne eg like gjerne snakka til ein vegg, for fokuset er ikkje lenger på vår samtale, men på noko som skjer på mobilen.

ILLUSTRASJON: Chistian Hokaas

Eg las ein sak om Snapchat på NRK i desember i fjor, kvar dei blant anna intervjuar ei 15 år gamal jente. Ho hadde Snapstreak med rundt 140 personar, og meinte at det viktigaste med Snapchat ikkje var å sjå på bileta ein fekk, men å opne dei innan 24 timar. Så lenge ein rakk å opne og svare på dei så var alt OK. Vidare kom det fram av apputviklarar at Snapchat-streaks er designa for å gjere brukarane hekta. På den måten blir eit vennskap nesten som eit dataspel, og det som held vennskapet i live er den høgt elska flammen. Og då snakkar eg diverre ikkje om ein brennande og lidenskapeleg flamme mellom to personar, men flamme-emojien, som ironisk nok viser det motsette: eit vennskap utan fysisk kontakt og samvær.

Ei anna venninne har fått tilsnakk fordi ho ikkje har Snapchat, og dermed ikkje held seg oppdatert på vennane sine liv. For det er jo heilt umogeleg å ringje til kvarandre. Ein kan heller ikkje motast ein dag og snakke om livet og halde seg oppdatert slik. Ein må få beskjed med ein gong noko skjer. Gud forby at du går glipp av vorset du ikkje drog på eller skituren venninna di er på i heimbygda. At mine foreldre i det heile tatt har venner verkar å vere eit under. Korleis har dei halde på dei utan å bruke Snapchat? Dei sendte kanskje faks?

«Eg ska bomba deg med kjærlighet. Ska senda digitale hjerter og smilefjes» syng Stavangerkameratene. Bomb meg gjerne med kjærleik, men gjer det andlet til andlet. Ikkje send meg digitale bilete og flammer, ver så snill.

Fra kjellerstua til de olympiske leker

E-sport vokser stadig nærmere å bli en verdenssport, og Trondheim har et av de største miljøene i Norge. I likhet med andre sporter kreves det mye trening for å holde seg i toppsjiktet.

TEKST: Magnus Johannessen og Andreas Alstad | FOTO: Kristian-Jenshaug Arnesen, Michael Schult Ulriksen, Mari Haugan

E-sport har blitt en storindustri, ikke bare for produsentene, men også for arrangører av turneringer og spillerne selv. E-sporten har sett en voksende popularitet i løpet av de siste årene. Den voksende populariteten til e-sport blant unge har fanget interessen til International Olympic Committee (IOC), som nå har fått som formål å gjøre OL-lekene relevante for en ny generasjon.

Viste fram idretten i OL

Global Tournament Director Jonas Alsaker Vikan i Electronic Sports League (ESL) returnerte nettopp fra et oppdrag i Sør-Korea. I forkant av OL i Pyeongchang var han med på å arrangere den første e-sportkonkurransen i OL-sammenheng. ESL er verdens største aktør innenfor e-sport, og Vikan har gjennomførings- og kvalitetsansvar for de konkurransene som ESL arrangerer på proffnivå.

Ansvaret hans innebærer å reise rundt på de ulike turneringene, sørge for at gjennomføringen er bra, og jobbe med å heve

kvaliteten på turneringen. Turneringene har så mange som mellom fem- og femten tusen tilskuere i ulike stadioner rundt om i verden. I samarbeid med Intel ønsket IOC å vise fram e-sport gjennom spillet *Starcraft* i forbindelse med OL 2018. Selv om ingenting er avgjort har Vikan tro på e-sport som en framtidig OL-gren, på grunn av den internasjonale utbredelsen av sporten og den digitale samfunnsutviklinga.

– I tillegg til et veldig høyt ferdighetsnivå som kreves for å delta på toppnivå, tar sånne ting tid. Det tok tid med snowboard også. Til syvende og sist handler OL om hva som er populært og hva de fleste driver med av sport og idrett

E-sportlinje på Tiller

Trondheim er hjem til et av de største e-sportmiljøene i Norge. Noen av Norges beste e-sportutøvere, som Jonas Alsaker Vikan, Ruben Villaroel Brødreskift, og Marlon Ryan kommer fra Trondheim. I fjor fikk Tiller videregående skole sin egen e-sportlinje.

Her kan elever med ambisjoner om å bli profesjonelle gamere lære sitt håndverk.

Ett av de største e-sportmiljøene i Trondheim består av gamere som spiller *Super Smash Bros*-serien. Disse er med i Smash Trondheim, en fritidsorganisasjon som har som formål å samle, utvikle og promotere spillserien *Super Smash Bros*. Smash Trondheim holder ukentlige turneringer i *Super Smash Bros*-variantene Smash4, Melee og Brawl på blant annet Gløshaugen. En tirsdag i februar var gruppen samlet på Vinylbiblioteket på Samfundet for en kveld med hyggelig og avslappende spilling. I et lokale fylt opp med rundt femten skjermer, spinnnes blant annet Todd Terje og Sonic på Vinyl.

Smash Trondheim ble stiftet i 2014 av blant andre nåværende arrangementansvarlig, Astrit Radenovic Mehmeti, da han flyttet til Trondheim for å studere.

– Jeg fikk meg etter hvert en vennegjeng og fant ut at noen av dem likte å spille *Smash*. Samtidig så jeg at noen Facebook-grupper lurte

FRAMTIDEN: . – Til syvende og sist handler OL om hva som er populært og hva de fleste driver med av sport og idrett, forteller Jonas Alsaker Vikan.

LEAGUE OF LEGENDS: E-sport kan tiltrekke seg mange, men deltakerantallet er ofte svært stort, og flere kan streame spill over nettet. Det var 106 millioner som så mesterskapet i LOL forrige høst.

på om det fantes turneringer i Trondheim, forteller Mehmeti.

Nåværende leder i Smash Trondheim, Kristoffer Ringstad Dahl, beskriver utviklingen til Smash Trondheim som ganske stabil. Foreningen har hatt sine opp- og nedturer med hvor flinke de har vært til å verve medlemmer, men i skrivende stund har Smash Trondheims Facebook-gruppe i underkant av 600 medlemmer.

– Det er *Super Smash*-serien vi har valgt å fokusere på. Litt fordi det er det vi i ledelsen synes er gøy, men også fordi vi har ønsket å konsentrere oss om én spillserie. Da vet folk hva de går til, forklarer Ringstad Dahl.

Norges beste i *Smash*

Norges beste spiller i *Smash*, Marlon Ryan, er del av Riddle Esports, som er et av Norges ledende e-sportlag. Til vanlig går Ryan barnehagelærerutdanningen på Dronning Mauds Minne Høgskole. Han begynte å delta i Smash-turneringer for omtrent fire år siden.

– Første turneringen kom jeg på tredje plass, så det var ikke så ille. Etter det har jeg kommet nesten hver uke det har vært turnering.

Ryan deltar hovedsakelig på turneringer i Trondheim, men har i tillegg deltatt på internasjonale turneringer i både Nederland og Sverige. Norge har historisk hatt problemer med å holde et jevnt nivå på utøverne sine innenfor e-sporten. Mehmeti framhever at

Norge historisk sett har vært dårlig i e-sport, men at ting har begynt å forandre seg til det bedre. Spillerne har begynt å bli bedre.

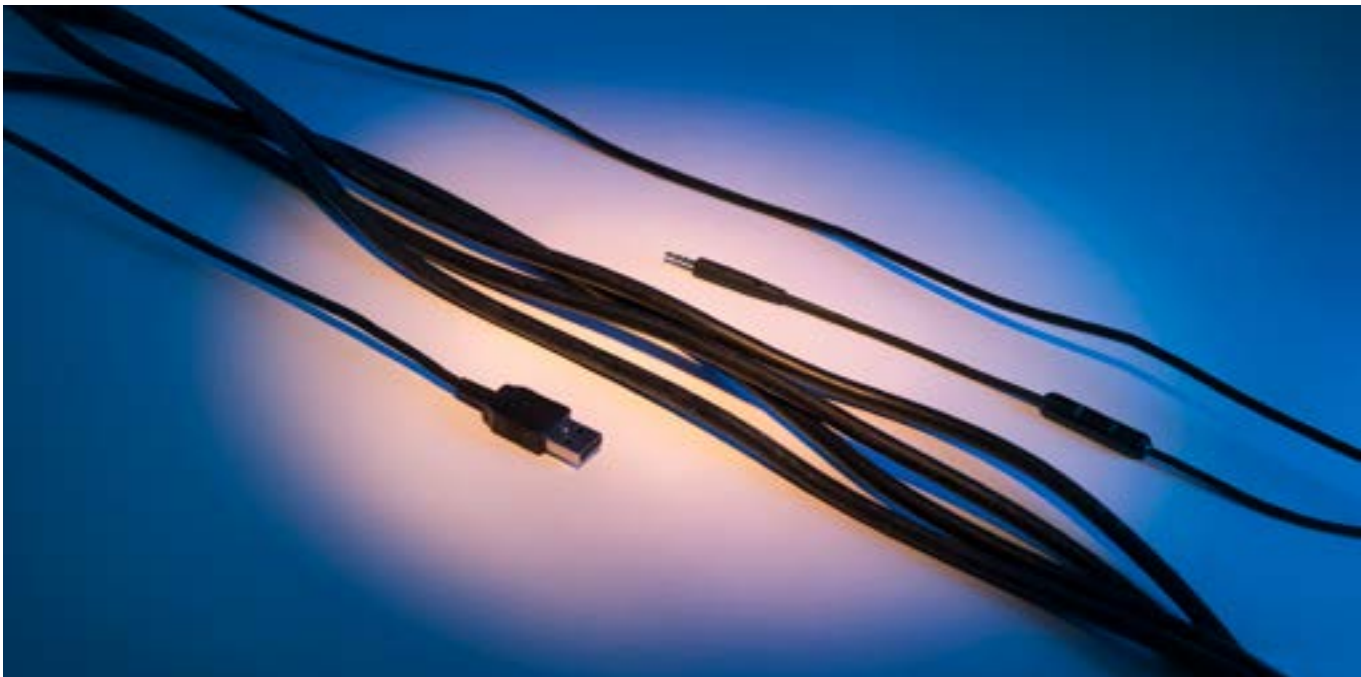
Årsaken til at Norge ligger bak andre land når det kommer til e-sport, er ifølge Alsaker Vikan at den nåværende e-sportgenerasjonen ikke hadde noen fra den forrige generasjonen til å veilede dem.

– Det er utrolig vanskelig når du ikke har noen som kan bidra med kompetanseoverføring. Det blir vanskeligere fordi man da må ta steget på selvstendig grunnlag. Det var dette som skjedde i Norge. Vi forsvant, og den neste generasjonen hadde ingen til å hjelpe dem med å bli bedre.

Krever både mental og fysisk disiplin

Alsaker Vikan mener at en kamp i en hvilken som helst e-sportgren krever utrolig mye fokus, og at marginene er veldig små. I *Counter Strike* spiller man tretti runder. Kampene varer fort i to timer og avgjøres på mindre marginer enn en alpinkonkurranse. På ESL-konkurransene i dag har lagene med personlig trener, en mental trener, sportpsykologer, i tillegg til egne fysioterapeuter. Støtteapparatet til lagene innenfor e-sporten har blitt mer og mer som i en vanlig sport, noe som står i kontrast til da Vikan selv var utøver.

– Du måtte klare å holde fast på treningsrutinene og finne systemer som fungerte da. Etter hvert som jeg ble dreven

E-SPORT

- Kort for elektronisk sport

- Konkurranse i form av videospill

- Egen fordypningslinje på Tiller VGS

- Mest vanlige sjangre er sanntidsstrategispill, kampspill, førstepersonsskytespill, og multiplayer online battle arena (MOBA)

- Populære spill inkluderer Counter Strike: GO, Dota 2, Smite, Starcraft II, Call of Duty, Heroes of the Storm, Hearthstone, og Overwatch

PÅ VINYLBIBLIOTEKET: 13. februar arrangerte Smash Trondheim spillkveld på Vinylbiblioteket på Samfundet.

NORGES BESTE SMASHER: Marlon Ryan er Norges beste i Smash-varianten Smash4.

– Det ultimate målet ville vært å leve av det, men det blir nok vanskelig

Astrit Radenovic Mehmeti, Smash Trondheim

begynte jeg å se at det var utrolig viktig med jevn døgnrytme og å starte dagen med fornuftig næring.

Når det kommer til *Smash* forklarer Ringstad Dahl at det er mye tålmodighet som kreves for å bli en god Smash-spiller. En del av det som kreves er tekniske ferdigheter, som å trykke på de riktige knappene til riktig tid, i tillegg til en del mentale ferdigheter.

– Det er en slags lynsjakk hvor man må gjøre trekk hele tiden. Er man for treig, taper man. Man må se mønstrene i motstanderens spill og utnytte feilene.

Defensiv som Diddy Kong

Mehmeti utdyper at det som skiller *Smash* fra andre kampspill er at det er veldig analogt. Du kan justere bevegelsene dine mye mer enn i andre slåssespill. Selv forklarer Ryan at han er nødt til å være tålmodig når han spiller *Smash*.

– Hvis jeg ikke gjør det, så begynner jeg å ta dårlige avgjørelser. Jeg spiller som Diddy Kong, en ganske defensiv karakter. Hvis man da begynner å spille veldig aggressivt, så er det ikke like bra som å spille defensivt. Da ender jeg opp med å tape flere av kampene.

Ringstad Dahl anbefaler at de som har et ønske om å bli god i *Super Smash* kommer på turneringer for å spille. Man

kan spille mot Bots og lære ulike komboer i spillet, men da vil man bare lære seg det forhåndsprogrammerte.

– Spiller man mot andre personer i turneringer, så spiller man for å vinne. Spiller man mot andre på avslappet vis, så vil man få litt trening, men ikke den samme konkurransepregede og spissede treningen, forklarer Dahl.

Alsaker Vikan framhever at turneringsbasert spilling kan medføre en del mestringsstrategier, disiplin og mental styrke som er overførbart til senere i livet. Samtidig understreker han at det er viktig å ikke overspille det positive aspektet. I likhet med andre aktiviteter kan spilling også ha negative effekter.

– Det er på en måte en fallgrube hvor man kan risikere å bare kaste bort ett år av livet sitt på noe som ikke gir så mye som du kan videreføre, forklarer Vikan.

Store pengegevinster

Flere av e-sportutøverne spiller på fulltid og lever godt av det. I Telenorligaen hvor man blant annet kan konkurrere i *League of Legends*, *Counter Strike*, *Overwatch*, *Rocket League* og *Hearthstone* ligger premiepotten i år på 150 000 kroner. Premiepotten fordeles til vinnerne av de

forskjellige spillene. Alsaker Vikan forteller at spillere på toppnivå lever godt på det.

– I min tid var man heldig om man fikk utbetalt premiepengene hvis man vant. Men nå er det orden, og utøverne får de premiepengene de har vunnet, sier Vikan.

Vikan har selv vært profesjonell utøver i *Counter Strike*, og har turnert over hele verden, inkludert i USA og Brasil. I 2003 stiftet han det første internasjonale laget innenfor e-sport da han ble oppringt av en person i USA, som sa at han hadde funnet en investor til å opprette laget. Laget ble kalt for NoA, og målet var å kunne delta på VM i *Counter Strike* i Dallas. I begynnelsen gikk alt i riktig retning. Vikan fikk 1500 dollar i måneden, som i 2003 var en relativt høy lønn. Det viste seg derimot at personen som kontaktet Vikan hadde løyet om investeringen han hadde fått. Han kunne dermed ikke betale Vikan eller noen av de andre på laget slik at de kunne reise til Dallas. Vikan måtte derfor få moren sin til å selge det meste han hadde av verdi i Norge, slik at han kunne komme seg til VM.

– Vi raste oss gjennom konkurransen og kom oss til VM-finale. Den tapte vi fortjent mot et svensk lag, men vi fikk med oss 21 000 dollar. Dette dekket det vi skulle ha fått i lønn, og det vi hadde hentet inn på å selge alt mulig som vi eide. Smash Trondheim har en månedlig

turnering. Ifølge Mehmeti er pengepremiene her lavere enn andre e-sportturneringer, så det er ikke noe å leve av. Videre sier han at Ryan får økonomisk bistand av laget sitt til å reise på internasjonale turneringer. Ryan forklarer derimot at han ikke kan leve av sponsingen han får. Sponsingen han får for spillingen sin fungerer mer som en reisegodtgjørelse og er ikke noe han kan leve av, uansett hvor god han er.

– Det ultimate målet ville vært å leve av det, men det blir nok veldig vanskelig. Da må man være blant topp 20 i verden. Jeg kan kanskje komme meg blant topp hundre.

Må være lett å lære, men vanskelig å mestre

De mest populære e-sportspillene i verden består av noe som heter mods. Det vil si at andre mennesker har sittet og utviklet og forbedret et allerede eksisterende spill. Disse spillene har etter hvert vokst og blitt populære på verdensbasis.

Vikan understreker at et e-sportspill må ha et læringsaspekt for å kunne bli populært. Inngangstrinnet for å komme på et relativt greit popularitetsnivå må være såpass lavt at det appellerer til mange. Samtidig må ferdighetstaket være utrolig høyt, slik at spillet får flere dimensjoner til seg. For eksempel synes noen det er gøy å spille *Counter Strike* med vennene sine selv om man egentlig ikke er så god, mens andre spiller på et mer profesjonelt nivå. Med det får man en større dybde i spillet fordi det er lett å lære, men vanskelig å mestre. **UD**

SPORTSREDAKSJONEN GIR GULLBALL TIL:

LASSANA DIARRA: PSG-spiller Lassana Diarra har hatt litt av en karriere. Franskmannen kan stille med en rik CV etter tid i klubber som Chelsea, Arsenal og Real Madrid, i tillegg til nåværende Paris. Diarra er kanskje ikke megakjent for de fleste nordmenn men den lille midtbanespilleren er en litt lowkey folkehelt blant våre sneglespisende venner. Diarras karriere har havarert to ganger, men han har kjempet seg tilbake begge. På et punkt var han så ute av rampelyset at han ble anklaget for å ha dratt til Syria som jihadist. Men nå er han tilbake i manesjen og viser nok en gang gode takter. Var og selvskreven på Frankrikes EM-lag på hjemmebane før en skade stoppet ham fra å delta. Sympatisk mann.

HÅVARD BØKKO: Gutten fra Hol har egenhendig holdt norsk skøytesport på isen gjennom mange år. Bøkkø har nå endelig fått mer betalt for slitet sitt enn førsteplassen i TV2s *Best av de beste*. Vi gratulerer med OL-gull Håvard, du er cool as ice.

SPORTSREDAKSJONEN GIR RØDT KORT TIL:

OL-FLOKA: Nå.Må.Vi.Roe.Kraftig.Ned. Noen medaljer, inkludert et par gull er nok til at NissenePåBjerget™ mister all sans og samling. Bipolare journalister (stein i glasshus, we knows) hyller den enestående veien til gullet. Den råsterke mentaliteten, det utrolige rykket, den lange veien fram til OL. All ydmykhet rett ut vinduet. Skjerpings, HOLD KJEFT.

MORTEN LANGLI: Unibet-guru Langli gjestar gjerne Viasats studio og kommer med både prekjære og liflige analyser. Men nå har vår alles kjære Morten tatt høvelen fatt og barbert hodet!

NRK: Norge er en ski-nasjon. Dette er vi ikke bare fordi vi har utøvere som er gode på ski, men også fordi interessen for idretten er stor. Det er liksom noe av pakka, å sette seg ned med familien og se på ski på NRK. Det er naturlig at NRK sender ski, de er statskanalen i et land fascinert av ski-sport. Men nå har staten for faen klart å miste rettighetene til OL. Beklager Tvnorge, dere klarer ikke sende OL ordentlig, og pengene som gikk til Eurosport Player abonnementet mitt ser jeg ikke igjen. Det er vel og godt at VG har gjort sitt for å sette Arne Scheie i arbeid, men mannen hører hjemme på statskanalen. Det samme gjør jeg, få skisporten tilbake til NRK.

11'ern

Sosiale medier

ILLUSTRASJON: Benjamin Drews

KEEPER - JOEL EMBIID: Den frittalende kameruneren har tatt USA med storm, både på basketballbanen og utenfor. Embiid ble nylig spurt av en reporter om han har «burner accounts», altså en ekstra konto under falskt navn, noe det i år ble kjent at Kevin Durant hadde brukt til å disse sitt tidligere lag (Oklahoma City Thunder). Til dette svarte han: «I don't need a burner account, I'm savage». Småkleint sagt, men han prøver. Etter at mye omtalte Lonzo Ball ble draftet #2 tweetet Embiid ut et bilde av seg selv og hans lagkamerat Ben Simmons med teksten: «Please dunk on him so hard that his daddy runs on the court to save him...».

VENSTREBACK - BENJAMIN MENDY:

Manchester Citys venstreback er skadet, men holder nivået på Twitter. Twitter egentlig som en helt vanlig fyr, men det blir litt morsomt når man er vant med de medietrente spillerintervjuer. #SharkTeam

STOPPER - LEBRON JAMES:

Amerikanske basketballspillere er ofte med på å starte trender på sosiale medier. Her kan blant annet Running Man Challenge nevnes. LeBron startet ikke den trenden, men er en meget habil twittter, blant annet kjent for en liten feud med Twitter-prez Trump. Hørt han er ganske god i basket også.

STOPPER - PATRICE EVRA (KAPTEIN):

Mannen bak #ILoveThisGame er kanskje den mest positive idrettsutøver av alle på sosiale medier. Hver nye uke bør innvies med at den tidligere United-backen synger en eksentrisk sang og skriker i full glede: I love Mondaaaays! Vi anbefaler virkelig å følge @patrice.evra på Instagram hvis du trenger mer positivitet og glede i hverdagen.

HØYREBACK - PETTER NORTHUG:

Du kom ikke til OL, men du får en plass her. Vi er (nesten) alle enige om at du er en av de som gjør langrenn morsomt, uavhengig av resultat. Dine nydelige stikk til landslagsledelsen som stadig vekk havner på forsiden av VG vil vi ha mer av!

KANT - ALEXIS SANCHEZ:

Fotballspillere blir ofte sett på som arrogante drittsekker uten sjel, men om du scroller deg gjennom Alexis sin Instagram vil du se den overfylt av hans to ekstremt søte hunder: Atom og Humber. Fin fyr han chileneren.

INDRELOPER - MOHAMMED EL-NENNY:

Arsenals egyptiske midtbanespiller er ikke en fyr man i utgangspunktet legger veldig merke til. Men klikk deg inn på Twitteren hans og du vil slite med ikke å smile. Handler ikke om være småfrekk, artig eller ha penger som enkelte andre, men heller det å smile bredt.

INDRELOPER - MADS HANSEN:

Selvfølgelig skal du inn her Mads. Habil som fotballspiller, men konge på insta. Hvor trist dette egentlig er trenger vi ikke snakke om nå, men du fikk jo jobb i VGTV og det er ålreit! Lykke til med den, og jakten på Raadern.

KANT - USAIN BOLT:

At verdens raskeste mann lever livet er det liten tvil om. At han lever det på insta er færre klar over. Vanskelig fyr å mislike, med mindre du er Tyson Gay..

SPISS - NICKLAS BENDTNER:

Joda, Bendtner er en generisk idretts-fyr på sosiale medier. At Petter Northug og co gjennom åtte måneder har syntes det har vært like lettis å kommentere «lord» på samtlige bilder dansken legger ut på insta trekker heller ned om noe. Men vi tar Nicklas med for den Putin-inspirerte rideturen han delte med oss alle i januar.

SPISS - MICHY BATSHUAYI:

Som Mendy leverer han meldinger på et særdeles uhøytlig nivå. Den Dortmund-utlante Chelsea-spilleren har i tillegg levert godt på banen siden låneovergangen til den tyske storklubben. Fryktelig glad i svampebob.

M

MIDTBYEN

DE BESTE OPPLEVELSER INNEN SHOPPING, MAT OG KULTUR

SNART BRAKER DET LØS:

Toilldag feirer 30 år!

Toillate tilbud, overraskelser,
og 30 meter med gratis kake!

www.toilldagmidtbyen.no

ÅPENT 9-18
Toilldag
Lørdag
17. mars

Endelig mandag!

MIDDAG TIL

150,-

kl. 17:00-18:15

BARE I MIDTBYEN

HER KAN DU SPISE MIDDAG TIL 150 KR HVER MANDAG:

Alma Mater • Alma's Bar og Kjøkken • Ai Suma • Døgnvill
Egon Søndre • Egon Prinsen • Frati • Le Bistro • Røft Rotisseri
Sabrura Byhaven • Sabrura Lounge • San Sebastian • Sushi Bar Torvet
TAG • To Rom og Kjøkken • Troll Restaurant • Tulla Fischer

Alltid
ÅPENT TIL

18

OGSÅ PÅ
LØRDAG

⌚ **ÅPNINGSTIDER:** Kjernetid: Man-lør kl. 10:00 – 18:00.
130 butikker i Midtbyens kjøpesentre har åpent til kl. 20 (18)

Hva skal vi tro, Erna?

Norge kan kjøpe seg god samvittighet og samtidig fortsette å bore etter petroleum. Når skal vi ta ansvar for Norges utslipp?

MARIE ROGNLI RODAHL OG ANNA SOLEM HILSTAD

Natur og ungdom

Dobbeltmoralsk, lite framtidsrettet og transsynt politikk i ei tid vi trenger å ha troen på andre næringer enn olje. Fortsetter vi å tenke oljepris framfor jordens uvurderlige pris, vil Norge kunne miste sin aller viktigste ressurs gjennom tidene: havet. Den blå-grønne regjeringa er ikke like grønn som navnet tilsier. Dette skaper store problemer for oss unge. Vi som skal leve etter 2050, når jorda forhåpentligvis har blitt klimanøytral. For å greie det må vi klare å fange opp all CO2 vi slipper ut. Så kjære Erna, er du med på omstillingen?

Norge kan kjøpe seg god samvittighet og samtidig fortsette å bore etter petroleum. Gjennom Kyoto-avtalen er Norge tildelt klimavoter på hvor mye CO2 vi kan slippe ut for å nå utslippsmålet vårt. Dette er i utgangspunktet et tiltak for å få verdens land til å kutte sine egne utslipp, men den gir også de rike landene mulighet til å fortsette oljeutvinning. Det er nemlig mulig å kjøpe andre lands kvoter. Tanken om klimavoter er god, fordi verdens utslipp går ned. Men kjære Erna, når skal du begynne å ta ansvar for Norges utslipp?

Fra 2050 til 2100 skal verden være klimanøytral. At verden blir klimanøytral vil si at det ikke slippes ut mer klimagasser i atmosfæren enn det vi klarer å fange opp. Regjeringen har uttalelser om dette, selv om det ikke ser ut til at noe faktisk blir gjennomført. I en pressemelding fra Klima- og

Når oljeeventyret er ute er det tross alt tomt for arbeidsplasser i den døende næringen.

Natur og ungdom er optimistiske i en tid som lengter etter nye løsninger. Vi er ennå unge og kan fortsatt bruke kreativiteten, råskapen og viljestyrken vår til å endre klimapolitikken. I dagens blå-grønne regjering kan vi nok se små, grønnere justeringer, men vi ungdommer makter

– Hva skal vi og dine barns barnebarn leve av når Norge har sugd opp all olje og ødelagt alle naturressursene vi har?

miljødepartementet sto det at «Regjeringens mål er at Norge og norske bedrifter, skal være tidlig ute og bli ledende i det grønne skiftet». Halleluja, kan man tro og håpe, men noe annet skal vise seg å skje i praksis.

Statsministeren støtter EUs kvotesystem, og dette rettfærdiggjør ikke at Norge er stor eksportør av olje. Vi sender visstnok ut den reneste oljen i verden, slik at andre land kan telle den i sine klimautslipp. Samtidig vil regjeringen åpne 100 nye blokker i Barentshavet og Norskehavet. Kjære Erna, vi vil så gjerne se deg komme med utvikling av nye, langsiktige idéer. Idéer som sikrer landet vårt økonomi og nye arbeidsplasser i mange, mange år framover.

ikke å se på politikere som sløser bort framtiden vår på olje. Vi krever at dere kommer dere ut av oljetåka og tar oss med til et nytt, åpent landskap. Vi unge lover at vi skal være med å dra Norge i en grønnere retning, men vi trenger hjelp av dere på toppen.

Spørsmålet vi som tror på en oljefri framtid får slengt i fjeset er: «Hva skal vi leve av da». Spørsmålet vårt til deg Erna, er: Hva skal vi og dine barns barnebarn leve av når Norge har sugd opp all olje og ødelagt alle naturressursene vi har? Grunnlaget for all matproduksjon, jakt og fangst. Hva skal vi leve av da? Det er på tide å ta ansvar for nasjonale utslipp og sikre en bærekraftig framtid i havet og på land.

Fremmedspråk på agendaen

Om du skal ta bachelor i fremmedspråk på NTNU, får du nøye deg med kun europeiske språk. Nordens beste universitet bør ha et bedre tilbud.

BIRGITTE VENÆS

Student

Jeg mener dette er et altfor dårlig tilbud og ikke følger med i tiden vi lever i. Det er andre spennende og svært relevante språk en burde ha muligheten til å fordype seg i. Jeg synes det nærmest er gammeldags at utvalget av fremmedspråkstudier ved NTNU er såpass begrenset.

Hvis du har lyst til å ta en bachelor i fremmedspråk ved dette flotte universitetet, kan du velge i et snevert knippe bestående av kun europeiske språk: Tysk, spansk, engelsk og fransk. Dette var språkene som en også kunne velge på videregående. Jeg husker jeg gledet meg til å se om det var mulig å velge andre språk da jeg skulle begynne å studere.

Jeg synes det er spesielt at NTNU nedprioriterer språk, til tross for å ha oppnådd den høye statusen i verdens akademia. Språk åpner dører og gir oss nye inntrykk og økt forståelse av andre deler av verden enn det kontinentet vi selv tilhører. Tenk å hatt muligheten til å studere Kinas eldgamle skriftsystem og hvordan Japan adopterte det på 800-tallet, lese russisk litteratur på originalspråket, eller hvor mange måter en kan si ordet «kjærlighet» på arabisk.

– Jeg synes det nærmest er gammeldags at utvalget av fremmedspråkstudier ved NTNU er såpass begrenset.

Jeg ville studere på NTNU i Trondheim, men nye språk jeg kunne tenkt meg å fordype meg i, fantes ikke her. Jeg synes det er kjøpt at hvis en student har lyst å prøve seg på et spennende ikke-europeisk språk, er en nødt til å reise til Bergen eller Oslo. Tenk så mange fantastiske folk vi kunne beholdt i Trondheim hvis vi hadde tilgang på flere fremmedspråk!

Ved å satse på språk, tror jeg NTNU kunne oppnådd en mye høyere status, og gitt verden inntrykk av at universitetet satser globalt. Språk åpner, men knytter også sammen. Jeg tror også at flere velger å studere ved NTNU hvis flere fremmedspråk hadde vært tilgjengelig på bachelor- og masternivå. **Ja til språkrevolusjon** på Dragvoll!

Vil du skrive til oss?

Under Dusken tar gjerne imot leserbrev. Lengden på et innlegg begrenses til mellom 1800 og 3500 tegn inkludert mellomrom. Vi forbeholder oss retten til å redigere og forkorte innlegg. Vi gjør oppmerksom på at innlegg også vil være tilgjengelige på underdusken.no.

Kontakt debattredaktør Anna Juell Johnsen på debattredaktor@studentmediene.no

STUDENTJODEL

Trænerne i OL er ekte ninjao. De hopper plutselig ut fra en busk i skråningen og bare "KOOM IGJEN NAI" og så forduftet de.	303
Skulle ønske minuttene på vekkeklokka mi var som minuttene til A1B senntid. "4 minutter til du må stå opp" 3 minutter senere. "5 minutter til du må stå opp"	239
Hvorfor kom ikke de svenske varene frem til butikken?	168
De havnet utenfor pallen.	
Altid like fint å se OL med mamma: "Sundby ligger 40 sek bak Russland" M: Nai, no e d kjert, bare slå av, vi tape no. "Krøger tar igjen Russland" M: Ja! Å se ja je d! No blir d gull!	157
Ble for første gang i mitt liv IKKE spurt om leg på polet, så spurte med et stolt smil om munnen: "Du skal ikke se leg altså?" "Neida, jeg kjenner igen deg"	145
Stoltheten forsvant. #volds	
Monogami: sex med én Polygami: sex med flere Origami: sex med ingen.	140
Elon Musk sendte en bil til verdensrommet. Jeg skjønner ikke nye snapchat. Forskjell på folk.	86
Spåk er egentlig ganske likt livet. Det er en fordel å være hvit	83

Health Economics, Policy and Management (master's 2 years)

Helsesektoren trenger samfunnsvitere!

Aktiviteten i helsetjenestene vil øke med 50-70 prosent fram til 2060. Dette stiller krav til profesjonell analyse- og ledelseskompetanse.

Har du en BA-grad innen samfunnsvitenskap og kan tenke deg en relevant jobb innen helseadministrasjon og -økonomi, søk på masterprogrammet:

Health Economics, Policy and Management

Søk innen 15. april:
uio.no/healthecon-master

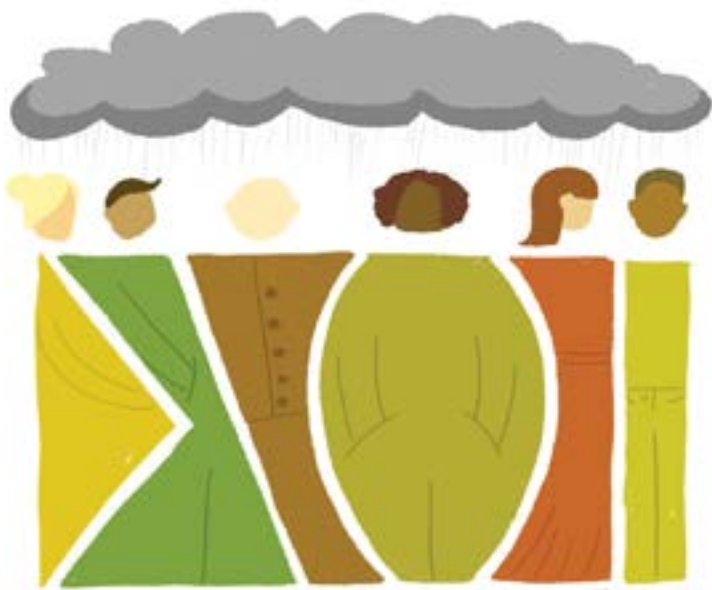
Skal du utdanne deg videre i utlandet og trenger ekstra penger?

Marie Bachkes Reiselegat for Ungdom deler ut stipender på opptil 50.000 kr til ungdom under 30 år, hjemmehørende i Trondheim og omegn, for videreutdanning og/eller erverv av erfaring som kan anvendes hjemme i næring- eller annen virksomhet.

Nærmere opplysninger, betingelser og søknadskjema finner du på reiselegatet.no

Søknadsfrist: 10.april

Den psykiske helsehjelpen til studentene er utilgjengelig

Er du på bønn og trenger hjelp? Ikke regn med at Sit senker terskelen.

TEKST: Anonym student | ILLUSTRASJON: Trude Telle

Jeg har slitt med mange ting gjennom mitt relativt korte liv. Jeg har prøvd å ta selvmord, jeg stikker fingeren i halsen for å spy, og jeg føler meg konstant ensom og alene innad på studiet. Senest for to dager siden sendte jeg e-post og spurte faglærer om jeg kunne gjøre prosjektet alene istedenfor å gjøre det sammen med fire-fem andre personer, som vi ifølge faglærer fikk lov å være. Jeg har flere ganger vært langt nede. Jeg har flere ganger ønsket hjelp. Men hver gang jeg søker hjelp er det Sit Psykolog som kommer som løsning. Jeg har tidligere også tatt kontakt med private psykologer, men de har også henvist meg til Sit, da det er det jeg har råd til som student.

Hva sier det da, når det er en så ekstremt høy terskel for å be om hjelp, at man har prøvd å kontakte Sit Psykolog fire-fem ganger, men at man alltid unngår det smale vinduet av åpningstider telefonen deres har. Man kan ikke sende en e-post på grunn av personvern, og en skriftlig søknad er rett og slett umulig. Og om du faktisk har mot nok til å ta opp telefonen og ringe for å be om hjelp, og treffer akkurat i åpningstidene, ja, da krever Sit at du gjør det i skoletiden, med folk rundt deg overalt. Hvordan kan dette omtales som et lavterskeltilbud?

Om du så har kommet langt nok til å faktisk få kontakt med Sit Psykolog, må du vente fire uker før du får en evalueringstime. Etter dette

– Når psykologtjenesten til Sit ikke klarer å levere, synes jeg det er et tillitsbrudd til studentene som trenger denne hjelpen.

er det snakk om fem til åtte uker før du får en oppfølgingstime. På nettsiden listes det opp kontaktinformasjon dersom noe er akutt, men da skal det, etter det jeg har skjont, være snakk om liv eller død. Dersom man trenger akutt hjelp, men ikke svever mellom liv og død, hva skal man gjøre da? Skal man planlegge en tung tid i livet sitt én måned frem i tid? Og det bare for å få oppfølgingstime? Det er ikke noe som er realistisk.

Sit skryter av alle kurstilbudene de har; stressa for eksamen, ensomhet, og så videre. Men når psykologtjenesten deres ikke klarer å levere, synes jeg det er et tillitsbrudd til studentene som trenger denne hjelpen. Og det er nok ikke få studenter det er snakk om.

I disse dager da psykisk helse, press fra alle kanter og selvbevissthet preger det store nyhetsbildet, enten du går på ungdomsskolen eller tar høyere utdanning, burde ikke noe gjøres? Mitt store spørsmål er: hvor mange trengende studenter har Sit og NTNU mistet ved å gjøre et lavterskeltilbud høytterskel?

SAMFUNDETLEDER

Tale Bærland, leder ved Studentersamfundet i Trondhjem

Verdens frieste talerør

Sosiale medier er kommet for å bli, men hvordan påvirker de den offentlige debatten i dag?

Vi på Samfundet er glad for å kalle Storsalen Norges frieste talerstol, men det er vel ingen tvil om at internett er verdens frieste talerør, på godt og vondt. Teknologien har åpnet for at alle kan ytre sin mening om alt. Gjennom sosiale medier blir alle sine egne redaktører, som selv bestemmer innholdet. Vi deler saker vi selv er enige i, vi diskuterer tema vi mener er viktig. Det er ikke lenger bare de store mediehusene som setter dagsorden. Hvordan påvirker dette samfunnsdebatten?

Sosiale medier har åpnet opp for at alle som vil, kan delta. De som allerede har hatt en sterk og tydelig stemme i samfunnet har fått nok et sted å boltre seg på. De når ut til mange gjennom å ha mange følgere, mye på grunn av at de var kjente gjennom tradisjonelle medier først. Det er også åpnet for at andre kjente personer kan bidra til å sette dagsorden ved å nå ut til en stor gruppe følgere. Forskjellen er nå at sosiale medier er et sted alle kan dra nytte av, ikke bare de som er kjente fra før. Alle har fått en mulighet til å delta i debatten. Det er også blitt mer tilgjengelig og lavterskel å ytre sin mening. Leser du en nyhet eller en ytring, kan du komme med din reaksjon der og da. Du trenger ikke vente med å få et leserinnlegg publisert i morgendagens avis. Det at flere får mulighet til å delta, og nå får en stemme i samfunnsdebatten, er ikke dette med på å styrke demokratiet?

Det er også blitt lavterskel å komme med irrelevant kritikk som er lite konstruktiv. Mange som har turt å stå inne for sine meninger i media har i etterkant opplevd personangrep og trusler. Dette kan føre til at færre tør å ta del i det offentlige ordskiftet. Det kan være lettere å sitte bak en skjerm enn å stå midt i medias søkelys. Uttrykket nettroll har oppstått, og muligheten til å gjemme seg bak alias kan gjøre det lettere å komme med negative kommentarer. Kommentarer du kanskje ikke ville publisert om du måtte stå inne for dem selv. For å få bukt med dette har flere kommentarfelt begynt å kreve fullt navn, som gjerne skal være koblet opp til en Facebook-profil. I kjølvannet av dette igjen har falske profiler blitt vanlig, mange i bruk kun for å komme med negative kommentarer rundt en sak.

Sosiale medier kan også bidra til at du for det meste får informasjon du selv er enig i. Artikler og saker som dukker opp i nyhetsfeeden din er basert på hvilke sider du liker, og ofte oppsøker man medier og personer som deler våre synspunkt. Det kan jo være mer behagelig å lese noe du er enig i, enn å utfordre deg selv til å se flere sider av saken. Og hvilke insentiver på sosiale medier har man til å ikke velge det som er behagelig?

Sosiale medier gir oss en gyllen mulighet til å bidra i samfunnsdebatten. Men la oss bruke denne muligheten til noe godt. Vær kritisk til informasjonen du får, og undersøk om det finnes flere sider av saken. Bidra med kommentarer og svar på ytringer, men hold deg for god til å komme med personangrep. Bruk stemmen din for alt den er verdt.

ILLUSTRASJON: Pernille Grimsrud

Friskheten selv

Som for trøndere flest, er Julie Bjørks mantra: «Det årne sæ». Den tankegangen har gitt henne mot til å ta store sjanser, uten frykt for å mislykkes. I januar var hun nær å slå Bakklandet Blomster konkurrans.

TEKST: Mari Wigdel | FOTO: Lisa Botterli Flostrand

Julie Bjørk smiler inderlig, på tross av at sola nettopp har stått opp, der hun lener seg mot disken i butikken sin på Bakklandet. Det knøttlille lokalet er fylt med blomster du sjelden har sett, og planter som grenser til stygge. Den lille plantebutikken var ikke en drøm, men en impuls.

– I februar, for akkurat to år siden, da jeg hadde mammaperm, satt jeg på Dromedar og drakk kaffe. Jeg oppdaget at galleriet i lokalet ved siden av skulle flytte ut, så jeg ringte huseieren.

Det var mange flere interesserte i lokalet.

– Blant annet var det noen som ville åpne en kebabsjappe. Trehus og frityr er noe som sier alarm i mitt hode.

Av den grunn at hun ringte først, ble lokalet hennes.

– Da vi fikk lokalet tenkte vi, mannen min og jeg: «Hva kan vi finne på her?».

Ti dager senere åpnet de den lille plantebutikken. At det ble planter, er egentlig tilfeldig. Julie var i hvertfall sikker på at hun ønsket å åpne noe som passet Trondheim.

– Jeg ville åpne noe som folk forstår. Jeg syntes at det trengtes noe som ikke var en kjede og som ikke gjorde de tradisjonelle blomsteroppsatsene. Ikke at det er noe galt med det, men de stramme oppsatsene med hjerte på toppen i rosa ståltråd,

det kjenner jeg at jeg er litt allergisk mot. Det føler jeg at det er veldig mange som er.

Julie legger vekt på at hun hadde en stor dose flaks ettersom at Urban Jungle kom i vinden.

– Jeg hadde ikke store tanker om hvorfor planter. Det var mer, se et behov og så bare gjør det. Så tenker vi etterpå. Jeg visste jo ikke noe om planter og blomster.

Købenfølelsen

Etter å ha tilbragt noen år som student i Berlin, hadde Julie og mannen fått mange nye impulser. Impulsene bidro til et ønske om gi noe til Trondheim, gjerne gi byen en København-følelse.

– Jeg er veldig glad i å reise, og når jeg reiser ser jeg ikke på statuer, men jeg oppsøker fine plasser. Altså, jeg kan jo se på en statue, men det er ikke den samme sightseeing greia som foreldrene våre kanskje gjorde. Det er vi litt ferdig med, sier hun humoristisk.

Julie forteller at hun heller oppsøker små, søte kafeer og fine butikker.

– Jeg ønsker å gi Trondheim mer av det.

Hvilken drivkraft ligger bak Bakklandet Blomster?

– Jeg drømmer om å gi folk en opplevelse, at de skal føle seg sett og få et behov møtt, utfordre ►

GLEDELIG KAOS: Julie ønsker noen ganger at hun elsket A4 livet med 8-16 arbeidsdag på kontor. Hun forteller at det ikke gir henne det hun trenger i livet sitt., det dekker ikke behovene hennes. Hun ser på livet sitt som en krusedull, et kaos.

dem i smak og retning, og samtidig alltid yte mer enn jeg må. Derfor arbeider jeg til klokka 06.00 for å gjøre i stand blomster til en begravelse. Alt jeg ønsker er at den som har mista noe skal få det beste jeg kan gi.

Kokko

Hva inspirerer deg?

– Folk som gjør litt kokko ting. De som ikke lever helt etter normer eller regler. De som utfordrer. De som lager noe som er så stygt at det er fint.

Julie er like streng på hva som ikke inspirerer, men heller dreper kreativitet.

– Det er noen som har vært på jobbintervju her, og sagt: Man kan ikke bare lage noe fordi det er fint, og kommer gjerne da med en bakgrunn innen faget. Da blir jeg litt sånn: «ahhh...», du kan ikke jobbe her». Man skal liksom ha symmetri og regler. Jamen, da er det mye mer givende hvis det er feil, men vakkert, sier hun og tonen blir litt amper.

Ingen feilfri vei

Da hun startet opp bedriften hadde hun ingen erfaring. Erfaringer ble derfor hennes lærebok.

– Jeg har ikke gjort noe helt krise i forhold til en kunde, men jeg har gjort feil.

Hun tar et øyeblikk for å reflektere tilbake til oppstartens fiaskoer.

– I dag har vi et kjempestort kjølelager som vi har brukt hundre millioner, trillioner på. Men i starten kjøpte jeg bare hjemmekjøleskap fra Finn. De er jo ikke beregnet for å ha blomster.

Blomstene kom borti de kalde veggene, frosset fast, og ble helt brune. I noen kjøleskap betyr «fem» at kjølskapet er innstilt på fem grader, i andre betyr det maks kulde.

Likevel er hun tydelig på at hun ikke ser på det som å begå feil, men å lære.

– Det er én ting å åpne butikken og finne fine ting. Det er på en måte enkelt, men det er jo en hel pakke bak fasaden, med kvitteringer, budsjett, forholde seg til kostnader, og lønning. Alt det der hadde ikke jeg noe utdannelse i heller. Man forstår ikke alltid helt alvoret, men det er jo den beste måten å lære på, for min del. Nå vet jeg veldig godt hvordan jeg ikke skal gjøre det, i alle fall, sier hun og ler.

Nær konkurs

Etter jul ble Julie nødt til å se realiteten i det som

– Men jeg vil si at jeg er naiv med min største stolthet, for i det ligger det mye mer enn det å være korttenkt. Det ligger også en fryktløshet der, og en åpenhet og veldig mye positivitet.

holdt på å skje. Pengene strakk ikke til og gjelden ble ikke mindre.

– Det var slitsomt, men jeg klarer ikke å ta så alvorlige ting helt innover meg. Jeg tenker mer i ettertid, som da jeg begynte på et universitet i Berlin og innså første skoledag at alt foregikk på tysk. Da tenkte jeg «det her var dumt», sier hun og ler.

– Det gikk jo bra, kommenterer hun med et smil.

Etter at hun ble konfrontert med virkeligheten, snudde alt. Hun la ut et innlegg på bloggen sin hvor hun fortalte kundene hva som foregikk.

– Jeg kjente at jeg måtte skrive et blogginnlegg for å informere om situasjonen. Jeg skrev at jeg ikke får det helt til, at jeg ikke visste hva jeg skulle gjøre, at jeg drev og forhandlet, og at jeg får hjelp, men at de ikke fått det til heller. Butikken ville derfor ikke åpne. Jeg ante ikke at det ville resultere i det det gjorde. Jeg ønsket bare å informere.

Andre butikker, blant annet Prisløs og Livid, delte innlegg på Instagram og fortalte hvordan det er å drive smått, og oppmuntret til å støtte Bakklandet Blomster.

– Man føler at man ikke står alene, men at man har verdens kuleste storebror og storesøster som passer på meg litt. Hvis de skulle gjort noe tilsvarende uten sosiale medier, måtte de ha stått på torget og ropt.

Er du naiv?

– Jeg føler naiviteten er veldig negativt belasta. Det høres ut som om man er dum, eller korttenkt. Det går mer på en slags fryktløshet.

Hun ser ut i ingenting og prøver å finne ordene.

– Hvis jeg skulle tatt innover meg alt som kunne skjedd av farer hele tiden, da hadde jeg

hatt mye vondt i magen. Det er mye bedre å tenke at det ordner seg. Bare gjøre, lære, gå inn å evaluere, justere. Hele tiden. Ikke bare gå på samme blemmene. Men jeg vil si at jeg er naiv med min største stolthet, for i det ligger det mye mer enn det å være korttenkt. Det ligger også en fryktløshet der, og en åpenhet og veldig mye positivitet. Hvis jeg er dum, så er det en fordel for meg, ellers hadde jeg ikke turt mye av det jeg har gjort.

I bokseringen

På tre dager hadde butikken fått én måneds omsetting.

– Det var kø. Det føltes som det kom en hær i døra.

Julie blir blank i øynene, og meddeler at hun blir rørt når hun snakker om det.

– Vi kan ikke snakke om det, for hvis jeg først begynner å gråte, da slutter jeg ikke.

I dag er ikke bare butikken ajour, det har også kommet mange henvendelser fra folk som vil bidra på andre måter. Hun forteller at hun gjennom sosiale medier har nådd ut til folk hun aldri ellers aldri ville ha møtt, og at folk har stilt opp med hjelp hun aldri hadde sett komme.

– Folk var villige til å dele erfaringene sine. En ganske nyutdannet økonom tok seg tid til å fatte to lange mail med ting hun hadde lært om hva som var lurt å tenke når man drifter en butikk. Det var ikke to steg, men lange forklaringer om hva man burde tenke på, forteller hun og er tydelig takknemlig.

Hun har også opplevd at kunder ønsker å kjøpe seg inn i bedriften.

– Blant annet et voksent ektepar som også er kunder her, ville hjelpe til. De fikk se på regnskap og tall, og bestemte seg for å kjøpe 40%. Kvinnen

Tre kjappe

Guilty pleasure:
Younger på TV2. Jeg drømte om han ene fyren i natt. Den er så dårlig, og jeg har sett ALT.

Favorittrett:
Indisk.

Favorittplante:
En hårete philodendron, en Squamiferum.

NTH-RINGEN

Ditt vitnemål i gull

Produsert av
GULLSMED
**KARL-
GÅRD**

Den originale NTH - ringen
for sivilingeniører og sivilarkitekter
finner du hos oss. Rask levering!

• **DAHLVEEN** •
— en del av mestergull —

OLAV TRYGGVASSONSGT 24 • TRONDHEIM •
WWW.GULLSMEDDAHLVEEN.NO • TLF: 73 52 58 06

På bunnen av pyramiden

85 000 nordmenn driver med nettverkssalg. Drømmen om et selvstyrt yrkesliv driver dem videre. For Malin ble konkurransen for tung.

TEKST: **Jenny Westrum-Rein** | ILLUSTRASJON: **Astrid Bohler**

Direktesalg, også kjent som nettverkssalg, dreier seg rundt handel med personlige møter i fokus. I stedet for å kjøpe varen i en tradisjonell butikk kjøper du varen av en forhandler, som fungerer som en uavhengig selger i et selskap. Forhandleren kjøper inn varer fra selskapet og selger dem videre for profitt. Selskaper som Herbalife, Tupperware, Nu Skin, Zinzino og Oriflame er alle eksempler på direktesalgsselskaper. Tall fra Direktesalgsforbundet viser at det finnes 18 slike selskap i Norge i dag. 70 prosent av dem selger kosmetikk, hud- og kroppspleie eller kosttilskudd og helsekost. Tre av fire forhandlere er kvinner, og bransjen har økt med mellom seks til åtte prosent i året de siste fem årene.

Den lovlige pyramiden

Nettverkssalg deler mange likhetstrekk med den ulovlige forretningsmodellen pyramidespill. Pyramidespill kjennetegnes av at det genereres betydelige beløp hos initiativtakerne, selv om innskuddet fra hver deltaker kan være beskjedent.

– Dette oppnås ved rask økning av deltakere fra første initiativtaker og utover i kjeden. Når «kjeden» stopper opp vil et fåtall personer, gjerne de første i kjeden, sitte igjen med hele omsetningen, forteller advokatfullmektig Linn Haug Holm i advokatfirmaet Strand & Co.

Deltakerne i et pyramidespill betaler penger inn i systemet for å få mer penger ut senere.

– Pengene flyttes videre oppover i pyramiden. På et tidspunkt stopper rekrutteringen av nye deltakere, og da sitter de som kom tidsnok inn i spillet igjen med store beløp, sier Haug Holm.

Selve pyramidespillet er forbudt i Norge gjennom lotteriloven, men pyramidesystemer er fortsatt lovlig. Nettverkssalg er et slikt type system. Salgsmodellen er definert som salg

av varer og tjenester utenom fast utsalgssted utført av selvstendige selgere. På forti og femtallet ble bransjen organisert i selskap med et spesielt konsept for salg, markedsføring og belønningsformer.

Lite pålitelig

Malin Våde Ingebrigtsen ble forhandler for selskapet Nu Skin i oktober 2016. Selskapet spesialiserer seg på kosmetikk, og er et av verdens største direktesalgsselskaper.

– Jeg hadde en del venninner som allerede var forhandlere, og ble vervet inn av dem, forteller hun.

Hun startet Facebook-gruppen «Flawless Faces by Malin Våde» og la til venner hun trodde kunne være interessert i å kjøpe produkter.

– Man tenker at det er bedre å ha noen få, nære venner, men det gjelder ikke i en slik jobb. Du trenger et stort nettverk med mange du kjenner sånn passe, forteller Malin.

Facebook-gruppa vokste, men det var vanskelig å få solgt produkter. Varene var dyre og merket var ukjent. I tillegg var Facebook-gruppa upålitelig.

– På en offentlig side kan du få tilbakemeldinger og anbefalinger fra andre. Ei gruppe er mer lukket og privat, sier Malin.

Hun opplevde også at kundene ikke syntes produktene og erfaringene var pålitelige.

– Det var vanskelig for andre å vite om de som var medlemmer i gruppa var kunder eller om det var andre forhandlere. Det gjør det mindre troverdig, forklarer hun.

Konkurransedrevet

Malin ble rekruttert inn i Nu Skin av noen venninner. Dermed havnet hun under dem i

pyramiden. Pyramidesystemet fungerer slik at du tjener poeng på å verve inn andre.

– Om du vervet noen andre fikk du poeng for det de solgte og de som ble vervet. Miljøet var veldig konkurransedrevet, forteller Malin.

Poengene gir forhandlerne ulike fordeler innad i selskapet. Ulike nivå gir deg nye fordeler. Det kan være alt fra deltakelse på arrangementer til egen bil, avhengig av hvilket selskap du er forhandler for.

– Du begynte på et nivå, og så kunne du jobbe deg oppover. Man jobber hardt for å komme seg oppover. Jeg merket at andre forhandlere var tilbakeholdne og ikke ville støtte opp om meg, sier Malin.

For å tjene penger må du være den beste i ditt område, samtidig som du rekrutterer nye forhandlere. Det blir fort problematisk. For Malin ble det vanskelig å få inntekter.

– Produktene er ganske dyre, og Nu Skin er ikke et kjent merke. Det kreves sykt mye å få folk til å kjøpe et såpass dyrt produkt som de ikke vet noe om, sier hun.

Malin ble nødt til å ty til sitt personlige nettverk for å få solgt produkter.

– Det begynte selvfølgelig med de jeg kjente, så jeg solgte produkter til dem.

Det ble unaturlig å forholde seg til dem både som venner og kunder.

Unngå fallgruver

I Norge omsetter direktesalg for 1,7 milliarder hvert år. Muligheten til å styre sin egen arbeidshverdag kan virke fristende. Som forhandler for et direktesalgsselskap blir du regnet som selvstendig næringsdrivende. Det betyr at du bestemmer selv når og hvordan du jobber, men også at du kontrollerer din egen lønn.

– De fleste slike selskap forutsetter at man er selvstendig næringsdrivende. I eget selskap kan du jobbe som du vil, forteller Haug Holm.

For studenter gjelder det å følge med slik at man ikke mister retten til studielån.

– Du må betale skatt av all inntekt som overstiger frikortbeløpet på 55 000 kroner per inntektsår. Muligheten til å få omgjort studielån til stipend forsvinner om man tjener mer enn et gitt beløp. I 2017 var beløpsgrensen på 172 597 kroner, sier Haug Holm.

Hun anbefaler de som vurderer å bli forhandlere i et direktesalgsselskap å trå varsomt.

– Det kan også være fordelaktig å engasjere en advokat til gjennomgang av kontrakten for den signeres. Slik kan man bli gjort oppmerksom på eventuelle fallgruver kontrakten måtte ha, og få bistand til kontraktsforhandling, forklarer hun.

– Gjør et internetsøk på selskapet og forhør deg i ditt nettverk før du inngår slik avtale. Kommer det opp mye rart, stå over. Om opplegget ser for godt ut til å være sant er det ofte det.

Tidkrevende

En slik Facebook-gruppe som Malin opprettet er en del av mange nettverkssalgsselskapers markedsstrategi. Nu Skin har flere undergrener, deriblant Team Beauty Secrets og Flawless Faces, som Malin var en del av. Hver enkelt forhandler oppretter en egen gruppe hvor de kan dele råd og selge produkter. Noen av gruppene har flere tusen medlemmer.

– Det tok veldig mye tid, forteller Malin.

Samtidig som hun var forhandler gikk hun tredjeåret på videregående og hadde en annen deltidsjobb. Facebook-gruppa ble en 24-timers arbeidsplass.

– Jeg brukte tid på å bestille opp og sende ut produkter, og kommunisere med kunder. Så snart jeg hadde lagt ut et innlegg i gruppa måtte jeg tenke på hva det neste skulle være.

Da eksamenstiden kom måtte Malin slutte som forhandler. Tiden strakk ikke til, og miljøet levde ikke opp til forventningene.

– Det var veldig varierende. Det var veldig gøy og hektisk, mens andre perioder var roligere. Til slutt strakk ikke tiden til, forteller hun. **UD**

Direktesalg

- Direktesalg er salg av varer eller tjenester utenfor tradisjonelle utsalgssted utført av selvstendige selgere.

- Nettverkssalg er en betegnelse på salg hvor forhandleren må bruke sitt personlige nettverk for å selge varer.

- Bransjen blir ofte sammenlignet med det ulovlige pyramidespillet.

- Rundt 85 000 nordmenn jobber innenfor direktesalg.

- 95 prosent av dem jobber deltid, mens fem prosent har direktesalg som hovedinntekt.

- Tre av fire forhandlere er kvinner.

Under Dusken har ikke lyktes med å komme i kontakt med Nu Skin.

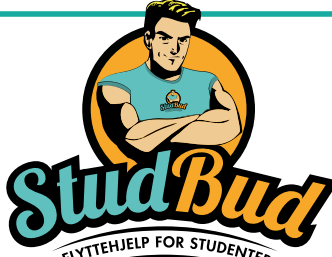

PIZZABAKEREN™

Studenttilbud: **Stor pizza 159,- kr**

Gjelder kun ved fremvisning av gyldig studentbevis.

www.pizzabakeren.no

StudBud

FLYTTEHJELP FOR STUDENTER
WWW.STUDBUD.NO

I tillegg til billig flyttehjelp har vi også sørget for gode rabattavtaler på frakt mellom byer og lagring av innbo, for studenter.
Alle dager 08-21.

LEGE JOHN

LILLE-MÆHLUM

Privat allmennlege

www.johnlm.no/student

Mormors Stue

Søndager hos mormor (12-17)

Kaffe- og kakebuffet på Mormors! Spis så mye kake og drikk så mye kaffe du vil for 89 kroner.

Big Bite
SUBS

Big Bite er rask og rimelig mat i farta. Du får Dagens Big Bite fra mandag til fredag for kun 29,-. Studentpris på nykværnet kaffe 5,-.

Bestill mat til hele gjengen på
www.bigbite.no

Annonserer
hos oss?

salgssjef@studentmediene.no

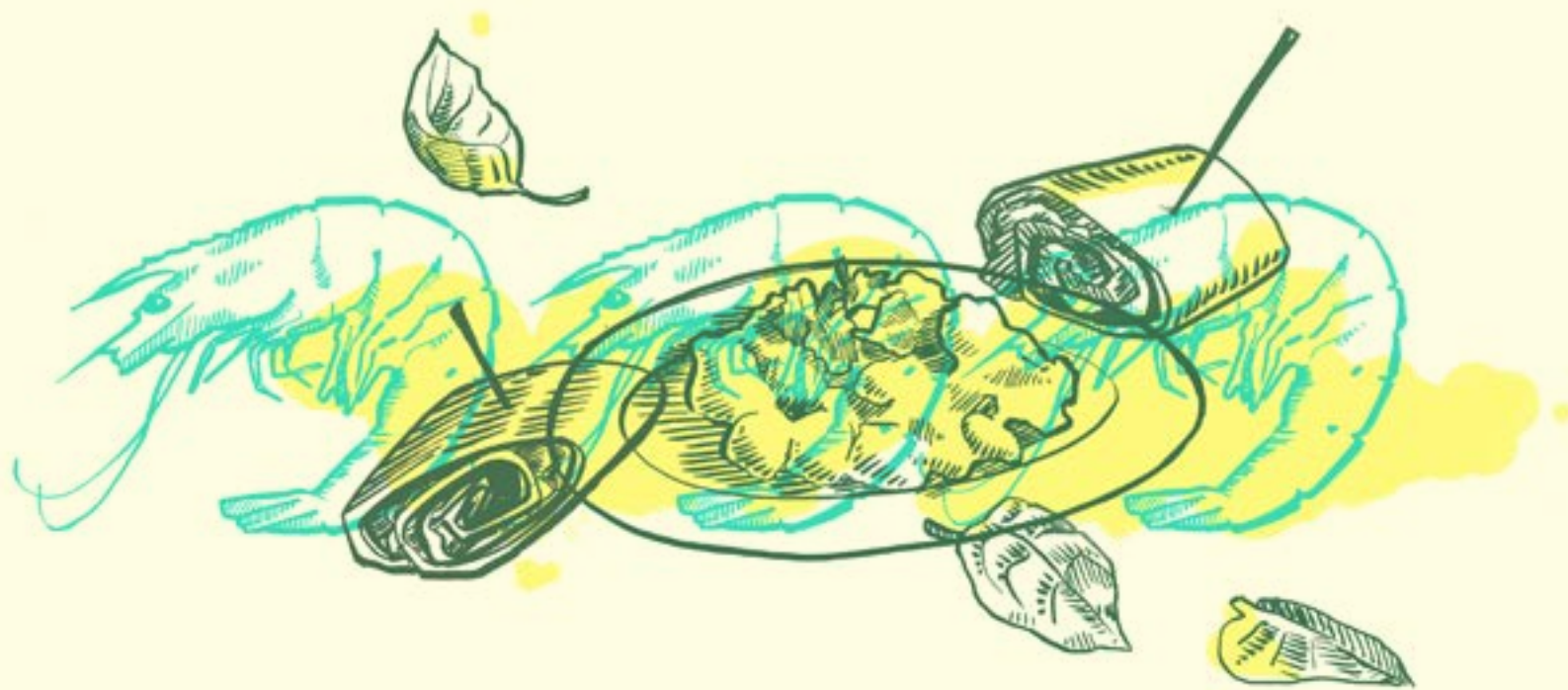
Mangler du fortsatt noen pensumbøker?

iBok

Kjøp og selg brukte bøker

Søk etter tittel/ISBN

ILLUSTRASJON: Eirin Fosøy

Tapas? Tapere ass!

Fra tapas til pasta approprierer og ødelegger det norske kjøkken middelhavets kulturarv en matbit av gangen.

BENEDIKT E. JAVOROVIC

Skeptiker

Har du noen gang vært invitert til et såkalt tapasvors? Du har visjoner om albondigas, chorizo, patatas bravas, jamon serrano og croquetas. Alle middelhavets smaker. Men neida, hva har folk planlagt å ha med? Eggerøre, lakseruller, kalde kyllingvinger og First Price-rundstykker. Du har blitt lurt av den mest finsk-russiske av alle ulver i de mest uskyldige norske fåreklær: Et kjipt norsk koldtbord maskert som tradisjonell spansk tapas.

Har ikke spanjolene vært igjennom nok? Er det ikke ille nok med en sytten prosent arbeidsledighet og en opprivende katalansk uavhengighetskamp? Nå skal de måtte tåle at norske studenter pisser på kulturarven deres i det verste eksempelet på kulturell appropriasjon siden de gjorde sin mindre strålende etterligning av Månestråle. Du kan ikke bare putte en tilfeldig ansamling av matretter på et bord og så kalle det tapas. Like lite som du kan kaste sammen

tilfeldige superlativer og kalle det en artikkel. Vi har allerede flere gode ord: Koldtbord, det engelske potluck, eller det norske alternativet kurvfest.

Kjært barn har mange navn, men det har også jævlige barn. Bare se på Osama bin Mohammed bin Awad bin Laden. Og er det en ting som gjør en jævlig kurvfest, så er det mangel av hensyn til hva de andre tar med seg. For det første er det viktig å se på balansen av hovedretter og sideretter. For det andre så har du vikeplikt om noen andre allerede har tatt din rett. Vi kan ikke ha fem personer som tar med stekte poteter, tre personer med salat og fire eggerører. En del av konseptet bak tapas er jo også fingermat, eller i hvert fall sånn at det kan spises med en tannpirker eller en så liten gaffel at du ikke kan kapre et Ryanair-fly en gang. For guds skyld sjekk at din rett passer med de andre, waldorfsalat passer ikke med spansk tapas og du vil ikke putte kjøttdeig på risgrøten. Det beste er å planlegge et tema på forhånd og så følge det. Dette er som med pardans, sex eller kommunisme: Yt etter evne, få etter behov og kommunikasjon er nøkkelen. Som med kommunisme er det forøvrig aldri feil å ha en sterk leder som kan lage en plan.

Mens vi først er i gang med hva nordmenn gjør feil i matveien, så har også Italia fått gjennomgå. Det skal ikke være noe fløte i carbonara, den skal bestå av egg, peccorino eller en annen hard ost og guanciale, eller pancetta. Verst av alt, beskrevet av Dante, funnet i den innerste av helvetes ni sirkler, sammen med Satan, Brutus og Judas, er spaghetti med kjøttsaus. Bare hør på det navnet. Har noen hatt et mindre sjarmerende navn på en matrett? Det blir litt som å kalle røykalaks for karbonmonoksid-fisk. Denne vederstyggelige bolognese-imitasjonen smaker stort sett bare salt og kjøttdeig. Det virker forøvrig som nordmenn elsker smaken av overkokt kjøttdeig. Hvem trenger vel krydder?

En kan spørre seg om vår nasjon bare liker å pisse på hele sør-europa. Er det dette bitterhet over varmt og deilig vær og et kjøkken som inneholder mer enn saltet kjøtt og saltet fisk? Det er kanskje dette hatet for olivenmenneskene som får oss til å sende pensjonistene våre sørover i hopetall for å lage neokolonialistiske enklaver. Der gir de nok også faen i hva ekte tapas egentlig er.

Kaster vi stein i glasshus når vi kaller forfatterne selvopptatte?

Medievanene våre påvirker ikke bare hvordan vi fremstiller oss selv, de påvirker også hvordan skjønnlitteratur skrives, leses og forstås.

TEKST: **Vilde Øines Nybakken** | ILLUSTRASJON: **Astrid Bøhler**

At virkelighetshungeren har rammet Skandinavia, er gammelt nytt. Høsten 2016 tok Aftenposten, med hovedanmelder Ingunn Økland i spissen, på seg jobben som faktsjekkere i kjølvannet av utgivelsen av Vigdis Hjorths *Arv og miljø*. Det resulterte i en ny debatt rundt virkelighetslitteraturen.

«Den nyskapende fasen er forlenget forbi, og virkelighetslitteraturen truer med å bryte sammen som litteratur fordi den inngår i en jevn strøm av facebookoppdateringer, dagboksnotater og selvopptatte bekjennelser», skrev Økland i Aftenposten, og mente litteraturen var på villspor.

– Svarer til et behov i tiden

Kulturredaktør Ane Farsethås skrev i Morgenbladet høsten 2016 at det spesielle ved denne debatten, er at den handler om en kultur som hevdes å være et spill for vår tid, men som

ingen vil vedkjenne seg. At litteraturen tar tidens kommunikasjonsformer opp i seg og vrenger på dem, er ikke noe nytt. Det gjorde litteraturen på 1700-tallet også, med brevformen eller reiseskildringen, ifølge Farsethås.

«[Karl Ove] Knausgård og [Tomas] Espedals store suksess tyder på at denne litteraturen svarer til et behov i tiden som vanskelig kan sees løst fra oppkomsten av realityserier, true

– Kalles yngre forfattere selvopptatte fordi de skriver om problemstillinger som den eldre garde ikke kjenner seg igjen i?

crime-mysterier og alle slags selvbekjennende blogginnlegg», skrev litteraturforsker Frode Helmich Pedersen ved Universitetet i Bergen i en kronikk i Aftenposten samme høst.

Det begynner å bli en stund siden 2016. Disse eksemplene danner likevel et fint bakteppe, fordi de alle har en fellesnevner: folks medievaner.

Nye medievaner påvirker lese måten

Den svenske forfatteren Stig Larsson har vært et forbilde for mange skandinaviske forfattere. Han anses som en sentral figur når det gjelder skandinavisk selvframstilling. I 1997 kom hans *Natta de mina* ut, diktsamlingen hvor han ville skrive dårlig poesi og selvbiografisk – såkalt antilitteratur.

Fleire danske forskere har de siste årene ment

at vi ser en ny strømning i litteraturen som kan dateres tilbake til 1990-tallet. To av dem er Stefan Kjerkegaard og Anne Myrup Munk ved Aarhus Universitet. De skriver i boken *Millennium – nye retninger i nordisk litteratur* at litteraturen endrer retning mot slutten av 1990-tallet, mot nettopp det Larsson ville kalle antilitteratur.

«Det betyr ikke at all litteratur fra da av er selvframstillende og autofiktiv, men det resulterer ikke desto mindre i at størstedelen av litteraturen deretter blir lest slik», skriver de.

Her kommer media inn: Litteraturhistorien alene er ikke nok for å forklare dette. Det må ses i lys av at

våre medievaner endret seg drastisk, mener de, med nye medier som for eksempel Internett.

Selvopptatt litteratur i en selvopptatt kultur

Den danske litteraturforskeren Jon Helt Haarder, mente allerede i 2004 at mediene påvirket hvordan skjønnlitteraturen ble lest. Avsenderforhold smitter over fra andre medier, som film og tv, og en ny interesse for forfatteren oppstår. Det gjør at forfatteren leses tett sammen

«Ein skal lese uvanleg vrangt eller temmeleg snevert om ein ikkje ser at den nye litteraturen har vesentlige ting å kome med. I skuggen av den såkalla ‘virkelighetslitteraturen’ spirer og gror ein litteratur som i høg grad interesserer seg for det verkelege, men på ein annan måte», skrev hun i Aftenposten like før jul.

Norheim deler ikke inntrykket Preben Jordal sitter med.

«Landet har neppe hatt forfattarar som har førebudd seg grundigare for oppgåva enn dei

– Privatpersoner forteller bare den positive versjonen, mens litteraturen også skildrer skyggesidene.

med verket sitt, enten det er forfatterens intensjon eller ikke, fordi leseren er vant til det fra andre medier.

De nye forfatterne representerer ikke bare en ny generasjon forfattere, men en ny generasjon mediebrukere. Det er symptomatisk å tenke at det bare er de yngste forfatterne som skriver om seg selv. Er det fordi de skriver om problemstillinger som den eldre garde ikke kjenner seg igjen i?

Redaktør Preben Jordal i litteraturtidsskriftet *Vinduet* mente i 2016 at den nye generasjonen forfattere, eksemplifisert med Kenneth Moe og Linnéa Myhre, ikke hadde lest nok før de begynte å skrive, i motsetning til Knausgård og Espedal.

«Man må ha mer enn seg og sitt eget å spille på. Det er ikke bra hvis den nye litteraturen bidrar til at vi får en enda mer selvopptatt kultur,» sa han til Aftenposten.

Moe vant Tarjei Vesaas’ debutantpris i 2015. Hva er det som gjør at nyere, yngre forfattere kalles selvopptatt, mens eldre, mer etablerte forfattere som Dag Solstad omtales som innovative når de gjør akkurat det samme?

Godt forberedte forfattere

I 2017 kom *Oppdateringar frå lykkelandet – råff guide til samtidslitteraturen* av litteraturkritiker Marta Norheim ut.

aller nyaste: dei har studert litteraturviskap på universitetet, eller dei har gått på skrivekunstakademi, forfattarskular eller folkehøgskular. Mitt bestemte inntrykk er at dei lærer meir der enn å velte greiene sine ut på papiret.»

Å iscenesette seg selv

Moe har tatt forfatterstudier. Det har også Ingvild Lothe. Hun brakdebuterte på Kolon Forlag i 2016 med diktsamlingen *Hvorfor er jeg så trist når jeg er så søt*. I tidligere, uformelle utgivelser er tekstene korte og ligner Twitter-meldinger. Man finner flere av disse på Lothes Twitter-konto. De går også igjen i senere utgivelser, i ulike varianter.

Selvframstilling er ikke forbeholdt litteraturen, skal vi tro litteraturforskerne Mads Bunch og Poul Behrendt. Etter sosiale mediers inntog i hverdagen, har folk flest en mulighet til å framstille seg selv foran et større publikum som de ikke hadde før. Vi laster oss selv opp på disse medieplattformene hele tiden, publiserer bekjennelser og bilder. Skillet mellom privatpersoners selvframstilling i sosiale medier og selvframstilling i skjønnlitteraturen går ved hva som fremstilles.

Privatpersoner forteller bare den positive versjonen, mens litteraturen også skildrer skyggesidene. Dessuten har forfatteren en språk- og formbevissthet som overgår det man finner i selvframstillinger i sosiale medier. Dermed overholdes kunstens forpliktelse til å skildre mennesket i alle dets nyanser.

Kanskje finner vi virkelighetslitteraturen ubehagelig fordi den sier oss mer om oss selv enn vi vil vite? **UD**

- **Selvframstilling:** Ulike måter å vise seg frem for andre på, som klær og stil, men også i bredere forstand gjennom hvordan vi oppfører oss og kommuniserer med hverandre på.
- **Autofiksjon:** Begrep som ofte brukes om den litteraturen som skriver om selvet ved hjelp av fiksjon, gjerne med navnelikhet mellom forfatter, hovedperson og forteller.

Kilder: Den store danske, Store norske leksikon

Språkkafé med håp om framtidig vennskap

Ein søndags ettermiddag i februar blei Klubben gjort om til eit nedtona, fleirkulturelt samlingspunkt.

TEKST: Marlen Ramstad | FOTO: Hilde Hefte Haug

I år slo Studentersamfundet seg saman med Norsk Start og brukte Bydagen på å gi til dei som får minst merksemd av det runde røde: Flyktningane og dei internasjonale studentane. Samfundets leiar, Tale Bærland, forklarar at Bydagen er den eine dagen Studentersamfundet gir noko tilbake til Trondheim.

– Dei fleste arrangement er vendt innover, mot studentane og medlemmane. Dette er dagen vi gir noko tilbake som takk for den plassen vi tek i byen, og i år ville vi inkludere dei som er minst representert på Samfundet, nemleg flyktningane, innvandrane og utvekslingsstudentane.

Etter antal oppmøtte, er det tydeleg at dette arrangementet appellerte til folk.

– Vi visste jo ikkje om folk ville kome. Eg var redd for at vi måtte gå rundt på Samfundet og få folk til å gå opp, seier Lena Strand Haugen, ein av arrangørane for kvelden,.

Det blei ikkje nødvendig, etter eit kjapt overblikk såg vi at dei aller fleste bord var okkuperte.

Studentanes bidrag til flyktningane

I 2016 vart Trondheim tildelt Bosettingsprisen av Integrerings- og mangfoldsdirektoratet. Prisen vart grunna med kommunens innsats innanfor busetjing og integrering. Likevel tilseier det store oppmøtet på Språkkafeen at behovet for ein møteplass framleis er til stade.

– Sjølv om det er mange tilbod i Trondheim, er nordmenn vanskeleg å kome innpå. Særleg i ein naturleg setting. Difor såg vi det som nødvendig å skape ein arena som gir moglegheit for å kome i kontakt, seier leiar Ida Marlene Henriksen ved Norsk Start.

Norsk Start blei stifta i 2014 av to psykologistudentar, som såg moglegheitene for at også studentar kunne bidra for flyktningane. Dei tok kontakt med Trondheim kommune, og plutsleg var dei første samtalemøta i gong. På kun fire år har organisasjon vakse frå to til 93 aktive medlemmar og er no i samtale med fem studentar som held på å starte opp i Oslo.

Målet er å få dei på nach

Problemet er ikkje å finne offentlege arrangement, seier Lena Strand Haugen og Ida Marlene Henriksen ved Norsk start, og held fram med å ramse opp fleirfoldige tilbod flyktningar kan nytte seg av i Trondheim. Det det er lite av, er at folk møtast på privaten.

– Men vi har eksempel på at nokon av deltakarane har invitert studenter på middag, blitt med på vors og så dratt på Samfundet – og på nach, seier Strand Haugen entusiastisk.

– Med Norsk Start håper vi å bryte ned barrierane for å møtast, slik at flere får kome seg på nach. Neida, men å faktisk bli vennar utanom samtalemøta.

Norsk Start

- Stifta i 2014 av Preben Helgesen Einvik og Thea Marie Thorkildsen.

- Består av over 90 aktive frivillige.

- Hovudformålet er å bidra til betre integrering av busette flyktningar i Trondheim.

- Arrangerer blant anna samtalemøte for busatte flyktningar og studentar kvar torsdag kl. 19-20 på Dialogsenteret.

- Driv eit mentorprogram der studentar ved NTNU tek med flyktningar med utdanning frå sitt heim-land i forelesning. Formålet er å gi språktrening og kjennskap til det norske utdannings-systemet.

Hyggelege, men innandvendte

I samtale med deltakarane på språkkafeen, kjem alle med same tilbakemelding om den innadvendte, men hyggelege nordmann.

– Men det e jo nordmenn i et nøtteskal, er det ikkje det da? kjem det frå ein frivillig bergensar ved Norsk Start.

Nayan Paralikar frå India seier det raraste med nordmenn er kor høflege dei er. Natalya Kandratenska frå Hviterussland skildrar nordmannen dekkja med eit tjukt lag med is, og demonstrerer med kroppen noko som liknar ein morsk Lars Monsen på polferd. Ho meiner likevel ikkje man skal vere skremd:

– Du må bare gi dei litt tid, og så blir de veldig hyggelige.

«Er du redd meg?»

Gjennom Norsk Start sine samtalemøter, har dei skapt ein arena som senkar terskelen betrakteleg for studentar og flyktningar som møtast. Henriksen skildrar desse samtalemøta som kulturmøter som fører til mindre skepsis, meir forståing og breiare perspektiv. Ho seier også at dette er eit møte som vil ha nytte for alle studentar seinare i arbeidslivet.

I samtale med Ahmed frå Syria berre nokre minutt seinare, får eg erfare Henriksens ord. Ahmed har blitt fortalt at nordmenn kan vere redde for han. Så snur han seg mot meg og spør: «Er du redd meg». Og korleis kan eg vere redd ein som eg sit og har ein hyggeleg samtale med, og viser med heile seg at han ikkje er noko å vere redd for? Nei, seier eg, og håper han forstår kor sann det nei-et var. **UD**

VI SØKER SAMFUNNSENGASJERT STUDENT TIL SPENNENDE PROSJEKSTILLING

Fagforbundet er landets største arbeidstakerorganisasjon med over 360 000 medlemmer. Vi arbeider for et samfunn preget av omtanke, solidaritet og samhold. Fagforbundet ønsker å være synlig for flere studenter på universiteter og høyskoler, og åpnet i januar 2018 et kontor på Gløshaugen, NTNU. I den forbindelse leter vi etter en engasjert student til en 20% prosjekstilling ut 2019.

Hva vil din rolle være?

I prosjektet vil du jobbe med å øke Fagforbundets tilstedeværelse på NTNU Gløshaugen. Et av målene er å verve flere ingeniørstudenter til Fagforbundet Student. Du vil ha ansvar informasjonsformidling om Fagforbundets tilbud til studenter og vervekampanjer på NTNU. Det er ønskelig at du bemanner kontoret på NTNU en fast dag i uka. Det vil bli satt opp en plan for arbeidet i samarbeid med tillitsvalgte i Fagforbundet Trøndelag og Fagforbundets hovedkontor i Oslo. Vi ser gjerne at du har relevant organisasjonserfaring fra før, men dette er ikke et krav da full opplæring vil bli gitt.

Vi tilbyr:

- Muligheter for personlig utvikling
- God opplæring og oppfølging
- En fleksibel deltidsjobb
- God og konkurransedyktig lønn
- Organisasjonsferdaring i en av landets største og mest innflytelsesrike organisasjoner

Vi ser etter deg som er:

- Strukturert, ansvarsfull og fleksibel
- Utadvendt, serviceinnstilt og god til å kommunisere
- Opptatt av å gjøre en forskjell i framtidens arbeidsliv
- Ute etter en meningsfull deltidsjobb ved siden av studier
- Har særlig teft og engasjement for ingeniørfag/fagområdene på Gløshaugen
- Over 20 år

Tar du utfordringen?

Vi venter spent på å høre fra deg!

Søknaden merkes: «Prosjekstilling NTNU» og sendes til grv.bjornstad@fagforbundet.no

Frist: Søndag 04.03.2018

Les mer om oss: www.fagforbundet.no og <http://ung.fagforbundet.no/medlemskap/>

INKLUDERING: Ida Marlene Henriksen og Lena Strand Haugen vil arrangere møtar som fører til mindre skepsis, meir forståing og breiare perspektiv.

– Jeg har hatt samleie med fiskepudding

Det er snart 40 år siden De Press hadde sin storhetstid, men vokalist Andrej Nebb koser seg fortsatt på scenen, med norsk husmannskost i trusa.

TEKST: Ola Haugstad | FOTO: Hans Fredrik Sunde

Drammenshallen, 24. april 1981: Andrej Nebb står iført en aparte, hvit singlet, solbriller og hockeysveis. De Press har nettopp framført «Kawhoz», det som skal bli åpningslåta på *Block to Block*, som kommer ut seinere samme år. Foran scenen messer publikum:

– Fiskepudding! Fiskepudding! Fiskepudding! Byscenen, 17. februar 2018: De Press er uti sitt ente ekstranummer, og sin tredje framføring av hiten «Bo jo cie kochom» for kvelden (av fire totalt). Nebb drar av seg buksene og avslører et par lange underbukser. Han roter rundt til han finner fram fiskepuddingen han stappet nedi der, under framføringa av låta «Fiskepudding» 20 minutter tidligere. Publikum, som har betydelig høyere hårfeste enn under Nattrock-konserten i Drammenshallen 37 år tidligere, er ekstatiske.

Forcd to syrvajv

– Nordmennene var litt sånn «amazing». Hva heter det på norsk, «amazing»?

– Utrolig?
– Utrolig. Allright.
– *Hvordan da, mener du?*
– Mystisk.
Nebb flyktet fra Polen i 1970, som sekstenåring. I en flyktningleir i Østerrike fikk han tilbud om å komme til Norge gjennom en kommisjon fra Norsk Flyktningeråd (dagens Flyktninghjelpen, journ.anm.). Han og omtrent hundre andre ble kalt inn til intervju, hvor de måtte vise sine kunnskaper om Norge.

– Jeg visste at Norge hadde gode skihoppere. Og olje. Og vakkert landskap, da.

Det holdt. Den 27. april 1971 landa han på Fornebu. Derfra bar det til folkehøgskole, før han begynte på Kunsthåndverksskolen. Det var her han oppdaga punken, og begynte å spille i band.

– Jeg var litt lei av å sitte der og male. Jeg ble nesten kvalm, og jeg skalv på hända. Jeg malte surrealistisk. Det var et veldig disiplinert opplegg. Så jeg kjøpte bass, og da begynte jeg å spille og eksperimentere litt med folk i Oslo. Jeg måtte løsne litt på hele min kvadratiske kunsttilværelse. Det ga meg et kick.

Først danna han Berlin Band på Kunsthåndverksskolen i 1977. Etter én gig var det slutt. Deretter ble det bandet Pull Out, i 1978–79.

Så fant han trommis Ola Snorheim og gitarist Jørn Christensen, og sammen danna de De Press, med Nebb på bass og vokal. Samtidig rørte det på seg i både Oslo og Bergen, og etter hvert i Trondheim.

– Vi kjente hverandre, Kjøtt, The Aller Værste!, og oss. Så kom Blaupunkt og Wannskræk litt seinere. Selvfølgelig, det var et lite miljø.

Kis me rusia

Sommeren 1981 er det politisk tøvær i Polen, og De Press legger turnéen dit, sammen med Kjøtt og The Aller Værste!.

– Det skjedde noe i Polen på den tiden. Solidarnosc var i aksjon. Vi fikk tilbud fra en sosialistisk ungdomsgruppe i Polen om at vi kunne komme dit og spille. Vi kjørte nedover og spilte noen konserter. Vi var på Leninverftet i Gdansk, og spilte i Warszawa. Kjøtt hadde med seg utstyr, for det var sjelden bra utstyr i Polen på den tida.

Tekstene på *Block to Block* er både på polsk og engelsk, men de sistnevnte er konsekvent skrevet med en særegen, polsk ortografi. Det er mye misère: Her er folk som jobber på den russiske kollektivgården («Kawhoz») eller ved fabrikkenes samlebånd («Conveyor belt»), og det sultestreikes («Pejshens»). Nebb var inspirert av situasjonen i Polen og Østblokken, men ville ikke være for politisk. Det handlet først og fremst om den friheten han selv lengtet etter.

– Jeg er mer opptatt av det individuelle. Det er det som betyr noe for meg: Hva som skjer med enkeltmennesket i et totalitært system. «Pejshens» for eksempel, er typisk. Et individuelt menneske som har trang til frihet.

På Leninverftet, som var Solidarnosc’ arnested, gikk beskjedene i Nebbs tekster rett hjem.

– Polakkene tok det med storm. Da vi sang «Yto ty gavarish tavarish» (refreng et på «Tavarish», journ.anm.), så ropte soldatene «Gówno!», «Det er dritt!». De svarte! De hatet Russland, rett og slett.

– Vi var jo «anti-popularisme»

Den norske new waven – eller «nyveiv», som det ofte skrives – var intens, men kortliva. Innen årsskiftet 1981–82 var alle de nevnte gruppene oppløst, De Press inkludert.

– Vi holdt oss ikke til faste former, og vi ville unngå kommersialisme. Det var karakteristisk for den tiden.

I grunnen har Nebb stadig vært forut for det meste i norsk musikk. Tidlig ute med new wave, tidlig ute med industriell rock, under navnet Holy Toy. Holy Toy ga attpåtil ut kanskje Norges første raplåt i 1989, sporet «Mickey Mouse» på plata *Dummy Cruise Missile Wanted for Artistic Purposes. Phone 47 2 20 64 89*. Mot slutten av nittitallet ga De Press ut to utgivelser, nå med ny besetning, der de satte musikk til Tor Jonssons tekster, nesten to tiår før Klassekampens bokmagasin via spalteplass til forfatteren.

– *Hvordan føles det å gjøre en konsertserie hvor du spiller et snart 40 år gammelt album?*

– Det føles bra for meg. Jeg trives. Det er merkelig, men albumet står for seg, altså. Det er energisk, for det første. Jeg er ikke lei av å spille albumet. Men det er mye ironi i det, så jeg tar ikke det her så alvorlig. Det er litt «muppet show».

Fiskepudding wanted for artistic purposes
Nebb har fortsatt kontakt med Christensen (gitar), men har ikke vært på talefot med Snorheim (trommer) siden en kort gjenforeningsturné i Polen like etter murens fall.

– *Hvem består De Press av i dag?*
– Helge Hovland på gitar. Jonas på trommer, men jeg kan ikke huske etternavnet hans. På bass...

– *Atle, var det ikke?*
– Atle, ja.
– *Helt til sist: Er du glad i fiskepudding?*
– Jeg er ikke bare glad i fiskepudding, jeg elsker fiskepudding. Jeg smakte det for første gang på folkehøgskole. Det var rart, veldig rart. Det er bare Norge som har fiskepudding. Fiskepudding er en slags metamorfose: Fisken som forvandles til en form. Den er støpt i en form og satt i plast, i vakuum. Vi er øg i en sånn bevegelse. Vi ser på TV, vi er produkter. Vi er i en fiskepuddingrytme. **UD**

NEBB: Andrej er født Dziubek, som betyr nebb på polsk. Da han kom til Norge som 17-årig politisk flyktning fra Polen, oversatte han rett og slett navnet til norsk. Her med fiskepudding på hodet.

Et sted for første date

På Ikeas bistro er pølsene stjernene i showet.

TEKST OG FOTO: Piffi og Gastromat

Piffi og Gastromat befinner seg i Ikea Leangens blågule lokaler. Varehuset er kanskje ikke kjent som et kulinarisk Mekka, med sine svenske köttbullar og tørre laksemiddag. Men våre utsendte gourmander er som umettelige ulver på de kulinariske jaktmarker, og har denne gangen snust seg fram til en virkelig godbit: Ikea Bistro.

– Her var det jo riktig hyggelig, sier Piffi.

Leangens lekreste lokale

Bistroen befinner seg i første etasje, ved kassene. Det kan derfor tenkes at det er travelt og mye støy for både øyne og ører, men Bistroens stoler og bord er godt skjermet bak en benk med brus- og softisdispensere, og man tenker knapt på kassaapparatenes klingende mynt der man sitter. Lokalet er enkelt, men effektivt spritet opp med lekkert, lyst trepanel og god belysning. I et uforvarende øyeblikk kunne man trodd man befant seg i en av byens hippe kafeer, ikke et simpelt varehus nær motorveien.

– Et perfekt sted for første date, mener Gastromat.

I sin nesegruse beundring av det lekre lokalet har de to anmelderne

nærmest glemt å bestille. Det bærer til kassen.

– To pølser, en brus, en kaffe og en softis, takk!

Piffi får pølsene i hånden samt tre ulike begre, én til hver drikke og én for iskremen. Bistroens servering er enkel, effektiv, og uten dikkedarer. Her fyller man på drikken selv. Fordelen er at man da kan ta så mye, og så mange ganger, man vil.

Tørr pizza og pølser med knekk

– Nam!

Piffi har nettopp bitt inn i pølse nummer en. Den sitter. God på smak, varm, og god knekk når man biter av en bit. For fem kroner pølsa er dette både bedre og billigere enn om man lager pølsemiddag hjemme, utrolig nok. Ikeas egen sennep gir også mersmak – dette er noe annet enn Idunn! Det eneste Piffi har å utsette, er størrelsen. Han løper til kassen for å kjøpe en til. Like god som før, men denne gangen er tilbehøret en bommert.

– Hold deg unna hotdogdressingen, sier Piffi til sin bordkamerat med kjennermine.

Gastromat har på sin side gått for følgende bestilling: Tre pizzastykker med drikke. Pizzaen er heller smakløs,

og når ikke opp til de sublime pølsene. – De har heller ikke varmet den ordentlig, sier Gastromat og rynker på nesen.

Til slutt må Gastromat kapitulere. Han går og kjøper tre pølser, han òg.

Tynt skvip

Utvalget så langt kan høres heller usunt ut, med menyvalg som utelukkende begynner på «p». Men Ikea er sin rolle bevisst: Her er de fleste brusene byttet ut med noe de har kalt nordisk frukt vann, i stil med Farris Bris. Og det smaker faktisk bedre enn de få brusalternativene som er igjen.

– Æsj, denne colaen har en umiskjennelig smak av sukker, sier Gastromat.

Softisen er oversukret og vaniljesmaken noe parfymert, men den går ned. Til en forsvinnende liten sum med gratis påfyll, er det vanskelig å si nei. Kaffen bør man derimot styre unna. UTZ-sertifisering trekker knapt nok opp når man får servert tynt skvip. Det klarer likevel ikke å sette bremsen på en ellers strålende kulinarisk opplevelse.

– Hit må vi tilbake, sier Gastromat.

IKEA BISTRO

Ikea Leangen,
Landbruksvegen 2.

Vi spiste:

Pølse i brød og pizzastykke til hovedrett. Softis til dessert.

Prisnivå:

Hovedretter: 5-30 kr.
Dessert: 10 kr.

Hvem passer det for:

Den pris- og smaksbevisste.

Klientell:

Til forveksling likt enhver kafé i sentrum.

Miljø:

Overraskende stilrent.

Utsikt:

Parkeringsplass med motorvei i bakgrunnen.

Vegetarretter:

Kanelbolle.

Rullestolvennlig:

Ja.

Insidertips:

Hold deg unna hotdogdressingen!

Blenda av superliken

Det var hausten 2016, eg var ny i Trondheim, ny på livet og på jakt etter ei ny meg – ei jente med kjærast.

TEKST: Anonym | ILLUSTRASJON: Renate Sørgård

Tidlegare hadde eg i grunn ikkje hatt den store interessa for gutar, utanom ein og annan erkjenning om at ja, han var flott og fin. Kunne kanskje blitt betre kjent med han, men det verkar litt skummelt, så eg trur eg lar vere. Latar som om eg ikkje veit om han og går vidare med livet. Dette var eg ferdig med no, og eg var klar for å bli ei kjærastejente.

Eg hadde høyrte at Trondheim byr på både gutar og kjærastgaranti, eit godt tilbod. Spørsmålet var berre kvar ein skulle finne gutane og kjærasten. Tinder, sjølvsagt. Så, eg lasta ned Tinder ein tysdagskveld og var spent på korleis dette fungerte, og ikkje minst om min framtidige kjærast også var der inne blant korta. Eg sveipa ivrig heile kvelden.

Neste morgon vakna eg til følgande varsel på Tinder: «Du har fått ein superlike! Sveip for å finne ut kven det er!». Josses, ein superlike, tenkte eg. Nokon må verkeleg like meg. Eg fortsette den ivrige sveipinga frå kvelden før, og fant rask ut at Knut (21) var den modige, romantiske og staute karen som likte meg.

Det tok ikkje lange tida før han tok kontakt med eit blygsamt «Hei ☺ Kva skjer?». «Ikkje så mykje, kva med deg?». Han gjorde heller ikkje så mykje, og lurte på om eg ville ta ein kaffikopp medhan. Eg takkaja, framleissmigraavsuperliken, og me avtala vidare å møtast om eit par dagar.

På laurdag gjekk eg sjølvsikkert inn på ein stappfull Mormors, kikka meg rundt og møtte blikket til Knut (21). Det var trygt å seie at eg hadde blitt blenda av superliken. Guten var ikkje den eg hadde sett føre meg, og eg ville eigentleg snu og gå ut igjen. Han verka derimot glad for å sjå meg, og eg bestilte meg ein kaffi og sat meg ned ovanfor han.

«Takk for at du kunne ta deg tida til å møte meg» var det første han sa. På kav trøndersk, naturlegvis. Eg hadde ikkje lært meg kunsten å forstå trøndersk enda, så eg nikka berre og smilte, før eg etter kvart forstod kva han hadde sagt. Vidare forstod eg det slik at han likte musikk frå 80-talet, dataprogrammering og krigsrollespel frå 1800-talet. Ikkje akkurat interesser eg delar, og ikkje interesser eg ser for meg å dele heller.

For å komme meg ut av denne krisa eg fant meg sjølv i, foreslo eg ein tur i sentrum. Då trong eg ikkje snakke så mykje, og eg trong heller ikkje sjå så mykje på han. I tillegg kunne eg dra

nytte av hans kjennskap til byen: ein vinn-vinn-situasjon.

Det einaste eg blei kjent med i denne byen, var Kondomeriet i Thomas Angells gate. Før me kom oss heilt dit, spurte han meg om eg likte sjokolade. Eg nølte litt, ville heim, men svara høfleg at «ja, det gjer eg». Han visste sjølvsagt om den perfekte plassen, og tok meg med nedover gågata.

Det var relativt taust mellom oss, før han braut stillheita og sa at eg måtte passe meg for kva for ei dør eg gjekk inn når me kom fram. Eg spurte kvifor, til kva han svara «berre vent, så forstår du» med eit flir. Me kom til slutt til sjokoladebutikken, som, for dykk som ikkje er kjent, ligg vegg i vegg med Kondomeriet.

«Haha» lo eg litt småkleint, før me tok peiling inn i sjokoladeland. Medan han kjøpte det han kalla Trondheims beste konfekt, såg eg mitt snitt til å sende melding til venninna mi. I meldinga stod eit klart og tydeleg «RING MEG NO!», naturlegvis livredd for at han ville inn i nabobutikken etterpå. Ho ringte, som den reddande engelen ho er, og eg kom meg av stad med sjokoladebeten i munnen medan eg lovprieste Gud for venninna mi og forbanna meg sjølv for mitt dårlege val.

Nokre dagar seinare inviterte han meg med på enda eit kafébesøk. Eg takka fint nei. Enda eit par dagar seinare lurte han på om eg ville vere med på eit foredrag om olje på Gløshaugen. Eg takka like fint nei til dette forslaget, og trur han skjønnte teikninga. Han sletta i alle fall matchen.

Eg hadde ikkje sett han sidan, før eg kom over han på Tinder førre veka. Eg superlika han, berre for old times sake.

Særskild og verkelegheitsnært drama

NRK-serien *En natt* leiker med det motstridande, det kleine og det absolutt vakre.

I *En natt* møter vi servitøren Elisabeth, spela av MyAnna Burning, og snekkeren Jonas, spela av Anders Baasmo Christiansen. Dei to er på blind date, eit konsept ingen av dei er særleg komfortable med. I byrjinga sitt ho og riv i stykker serviettar, ser ned og verkar sær s uinteressert i heile greia. Han på si side, overkompenserer med klumsete vitsar og litt for mykje humør. Sjølv ønska eg å rive dei to ifrå kvarandre, for ikkje alle passer saman, og ikkje alle treng å gå på blind date. Likevel har serien heile tida eit driv. Du forblir sjåande. Noko trekk handlinga grasiøst framover, og kvar scene slepp små drypp av noko som verkar «større». På denne måten held du faktisk ut det kleine, og dette «større» er verdt å vente på.

Dei ti episodane foregår i sanntid, og vi følger daten time for time, gjennom ein sommarlys kveld og natt i hovudstaden. *En natt* er ein moderne, nyskapande, intens og tidvis ubehageleg serie. Den er cinematografisk upåklageleg, og viser Oslo frå si absolutt beste side. Handlinga er verkelegheitsnær, truverdig, fin og vond. Den leikar med motstridande element og kjensler. Stundom vert du tvungen til å grine, før det heile vert brote av latter. Serien spelar på det sorgjelege, det humoristiske og det absolutt kleine, og byr gjennom heile handlinga på overraskande element. Hovudkarakterane trengjer seg inn i hjarta. Du ser dei som svært ordinære medmenneske, som på kvar sin måte ønskjer å finne vegen til eit betre og lettare liv.

Ei fallhøgde kunne ha vore opninga av kvar episode. For dei startar nemleg med kvar sine djupe sitat. Vi snakkar ikkje om typ «Home is where the heart is», men ikkje langt ifrå: «We're born alone, we die alone...». I utgangspunktet kunne nok dette lagt eit halvkleint teppe over heile opplegget, men det trekk snarare endane i serien saman. Alle desse sitata kjem til rette etter kvart som både episoden og handlinga utviklar seg. Dei vert ikkje lenger noko svevande, men noko som sett ord på akkurat det karakterane ikkje uttrykkjer verbalt.

Sjølv for ei som ikkje er særleg begeistra for Oslo, er dette ein serie som gjer meg forelska i byen, men også karakterane. Dei to, mest fordi dei er menneske som ikkje heilt veit kva dei driv med. Oslo, fordi staden sjeldan har vore portrettert betre.

NRK og Viafilm har absolutt klart å skape eit drama som verkar sannverdig og verkelegheitsnært, med alle dei elementa ein kan ønske seg frå ein blind date.

Kan få enhver homofobs hjerte til å smelte

Call me by your name hyller det usagte og presenterer kjærlighet på sitt vakreste.

Call me by your name presenterer et univers hvor man ønsker å forbli i evig tid. Filmen utspiller seg på 80-tallet på den italienske landsbygda, oger muligens én av verdens vakreste kjærlighetshistorier. 17 år gamle Elio bruker dagene på å transkribere pianomusikk, feste, og daffe. Livet hans tar derimot en ny vending når den 24 år gamle amerikaneren Oliver kommer for å jobbe en sommer som farens assistent. Filmen omsvøper det skjønnne og vakre, og tar tak i relevant tematikk uten å skrike moralprekener.

Selv om filmen er romantisk, er den på ingen måte dynket i kliss. Regissør Guadagnino balanserer svært godt ideen om evig kjærlighet og virkeligheten karakterene lever i. Det er ingen følelser som virker overspilte eller påtatte. Dette kommer av gode skuespillerprestasjoner, men også av at de fleste dialogene er korte. Her blir det meste sagt mellom linjene, og elementer som symbolikk og musikk underbygger stemningen. En stor del av soundtracket består av klassisk pianomusikk, som kan tenkes er spilt av Elio. Musikken mimer det han føler, og gir innsikt i hva han tenker. Et eksempel er når Oliver entrer et rom hvor Elio spiller, og musikken raskt beveger seg fra rolig til buldrende og massivt. Det kan trygt sies at filmen hyller det usagte.

Filmen spiller på alle klisjeelementer man kan tenke seg, inkludert firkantdrama, forbudt kjærlighet, og den evig populære sommerromanse-tematikken. Filmen skal derimot ha skryt for mer troverdig og reell problematikk enn de fleste romantiske filmer jeg har sett. Subtil diskriminering av homofile kommer fram, men ikke på en overtydelig eller påtatt måte. Hovedproblemet er hovedsaklig deres egen frykt, ikke andres dømmende blikk.

Det eneste jeg stusset over var slutten. Guadagnino balanserer uoppnåelig kjærlighet og håpet om å være sammen for alltid svært godt gjennom nesten hele filmen. De siste 20 minuttene virker det derimot som om han prøver å presse fram en avslutning. Symbolikken og noen av dialogene framstår en smule påtatt og overdrevet. De fleste i publikum hadde nok forstått poenget uten det ekstra laget av bitterhet. Dette er likevel småpirk. Filmen etterlater en sår, melankolsk følelse som får meg til å ønske jeg kan se tre fjerdedeler av filmen på nytt, men forlate kinosalen før slutten. En vakrere framstilling av kjærlighet skal man lete lenge etter.

Filmofils Oscar-anbefalinger

TEKST: Henning Sjølie, Sunniva Langhoff, August Sørli Mathisen, Trine Mogaard

Nå er det snart duket for Oscar-utdeling der The Academy of Motion Pictures Arts and Sciences hedrer det beste av film fra 2017. I den anledning har vi i Filmofil skrevet litt om noen av de kinoaktuelle filmene som er nominert til flere priser. For en grundigere gjennomgang av nominasjonene kan du høre på oss torsdag 1. mars der vi har spesial om Oscar-nominasjonene.

FOTO: Nordisk Film Distribusjon AS

The Post

The Post er regissert av Steven Spielberg og oppfyller alle kravene til en typisk Oscar-film. Handlingen er satt til 1970-tallet da amerikanske journalister fikk tak i hemmeligstemplede papirer om Vietnamkrigen, og staten prøvde å stoppe dem fra å publisere. Meryl

Streep spiller hovedrollen som avisens forlegger, og med seg har hun blant annet Tom Hanks og Sarah Paulson. Rollen har gitt Streep Oscar-nominasjon for beste kvinnelige hovedrolle, og filmen er også nominert til beste film. Spielberg vet virkelig hvordan han skal

få fram følelser hos publikum. Ikke bare minner han oss på viktigheten av et separat rettssystem, men filmen gir også et innblikk i hvordan det kan være for kvinner i lederstillinger i et samfunn som enda ikke tar likestilling på alvor.

FOTO: United International Pictures

Darkest Hour

Filmer som handler om ekte mennesker og hendelser, biografiske filmer, har alltid vært en av favorittsjangrene til Oscar-komiteen. *Darkest Hour* viser oss Winston Churchill da han ble valgt inn som statsminister i England under andre verdenskrig og må rydde opp i rotet som hadde blitt lagt igjen fra det forrige styret. Filmen har fått hele seks

nominasjoner under denne Oscar-utdelingen. De mest nevneverdige kategoriene den er nominert til er beste film og beste mannlige skuespiller. Dette er vel kanskje den filmen som har minst sjanse for å vinne beste film med tanke på hvilke filmer den konkurrerer med. Det ville vært veldig overraskende om den faktisk tar denne

prisen. Gary Oldman gjør på den annen side en av sine beste roller noensinne som Winston Churchill. Han er nesten ikke til å kjenne igjen, så den prisen denne filmen virkelig fortjener å ta med seg er beste mannlige skuespiller. Nå er det virkelig på tide at Gary Oldman får en Oscar, og *Darkest hour* er en film han oppriktig fortjener det for!

FOTO: Twentieth Century Fox

Three Billboards Outside Ebbing, Missouri

I *Three Billboards Outside Ebbing, Missouri* gjør Frances McDormand en av sin karrieres sterkeste rolletolkninger. Dette er imponerende tatt i betraktning at hun allerede har vært nominert til Oscar fire ganger, og vunnet én. I denne filmen spiller hun en mor som har mistet datteren sin. Sju måneder senere er hun lei av at politiet ikke får gjort noe med saken, og hun

bestemmer seg for å henge opp tre enorme reklameplakater som anklager den lokale politikonstabelen, spilt av Woody Harrelson, for å ikke gjøre jobben sin. Dette til tross for at han har kreft som er forbi noen kur. Dette høres kanskje ut som et dystert utgangspunkt, men manusforfatter og regissør, Martin McDonagh, klarer å finne mye humor i alt det triste. Så mye at filmen står

igjen som en av årets morsomste. I sum er filmen et vakkert, morsomt og trist portrett av sinne og hvor lite konstruktiv den følelsen ofte er. Det er derfor med rette at filmen er nominert til hele sju Oscar-priser inkludert beste film, manus, kvinnelige hovedrolle og mannlige birolle.

FOTO: Twentieth Century Fox

The Shape of Water

Da regissør Guillermo del Toro lagde *The Shape of Water*, hoppet han fra å ha én Oscar-nominasjon på kapp, til hele fire. Han ble selv nominert for beste regi, beste film, og beste originalmanus. Som om dette ikke var nok, dro filmen med seg hele ni øvrige nominasjoner. Det var altså uten tvil *The Shape of Water* som fikk flest nominasjoner dette året. Den mest fortjente av disse gikk til Sally Hawkins for beste kvinnelige hovedrolle. Hun spiller den stumme kvinnen Elisa Esposito, som forelsker

seg i en «vannmann» som er fanget i et hemmelig, statlig laboratorium hvor hun jobber. Til tross for at hun aldri snakker, klarer hun å uttrykke utrolig sterke følelser. Det hersket også liten tvil om at filmen skulle bli nominert til beste kostyme, for kostymet til Doug Jones, som spiller vannmannen, er virkelig imponerende. Fantastiske kostymer er ofte tilfellet i Guillermo del Toro sine filmer, og *The Shape of Water* er intet unntak.

Selv om filmen kanskje fikk tildelt litt

flere nominasjoner enn den fortjener, kommer ikke all oppmerksomheten rundt filmen fra ingensteds. Det er en god film, som fortjener de fleste nominasjonene den har fått. Hvor mange av disse som ender opp som faktiske priser, er et annet spørsmål. Kanskje *The Shape of Water* ender opp som *American Hustle*, som i 2013 stakk av med hele null priser til tross for ti nominasjoner. Vi får se. I mellomtiden burde du sjekke ut *The Shape of Water* på kino så snart som mulig.

Filmofil er filmmagasinet til Radio Revolt, studentradioen i Trondheim. Du kan høre dem på DAB+ mellom 20.00 og 22.00 på torsdager eller på radiorevolt.no. Sendinger kan også finnes i podcast-apper, og på Spotify.

Fire artister vi fant på MySpace

MySpace var kanskje en døgnflue, men vi husker tilbake til da musikkens fremste stjerner var å finne der.

TEKST: Even Steine, Erlend Gylver

Justice

Hvem liker vel ikke den mørke siden av disco? Justice prøvde, og har til en viss grad lyktes, med å gjøre disco kult igjen i det 21. århundre. Godt hjulpet av tidlig spredning av remixer over internett ble deres debut i 2007 en enorm suksess, og låta «D.A.N.C.E» vil nok for alltid være en personlig favoritt. Man skulle kanskje tro at det gikk nedover musikalsk sett etter en så solid start for duoen, men nå er Justice i den sjeldne kategorien med artister som etter en brak-debut fortsatt føles relevante ti år senere.

Foto: Warner music sweden

Lily Allen

I dag er hun muligens mest kjent som storesøstra til Theon Greyjoy, men en gang i tida var hun selve kronjuvelen i imperiet myspace.com. I 2009 slapp hun andrealbumet *It's Not Me, It's You* på nettsiden, til gratis nytelse for alle sine fans. På den tida var det ganske kult og ræddis, og tiåret markerer en 180 graders omveltning i musikkbransjen, hvor steile fronter møtes i diskursen om musikkens verdi i kroner og øre. Debatten lever fortsatt, og det gjør jaggu Lily Allen og. Senest i fjor gav hun ut ny musikk, men det er nok fantastiske popperler som «Fuck You» og «The Fear» hun vil huskes for.

Arctic Monkeys

Bandet i fra Sheffield som de siste årene har spilt på arenaer verden over hadde sin spede begynnelse i 2002, og var en av de første bandene som virkelig tok av på internett. Det var faktisk fansen selv, og ikke bandet, som tok initiativ til å skape MySpace siden som var med på å gi de internasjonale oppmerksomhet i begynnelsen. Man kan trygt si at Arctic Monkeys overlevde etter at MySpace ble ukult - headlinerplasser på en rekke av verdens største festivaler, inkludert årets Øyafestival, sier litt om hvor enorme de har blitt.

Foto: Laura [cc by 2.0]

Foto: foto.samfundet.no

Matias Tellez

MySpace kom og gikk veldig fort her på bjerget, men ringreven Tellez rakk å bli en aldri så liten sensasjon delvis gjennom det antikke sosiale mediet. Jeg kan vagt huske en NRK-reportasje fra midten av 2000-tallet om hvordan det mytiske cyberspace kunne kickstarte artistkarrierer, og den gang 17-årige Matias Tellez ble intervjuet. I 2008 vant han Urørt med låta «Brand New Kicks», men i dag er han nok mest kjent som produsent, og for bandet sitt Young Dreams.

MIN MUSIKKANBEFALING

SANDER ENGEN
JOURNALIST

SoundClown-mashups

Det finnes et par tjenester man kan definere som sosiale medier for musikk. Last.fm var en døgnflue som aldri helt tok av, men Soundcloud vokser stadig og har etablert seg som den ledende musikk-delings plattformen. Mange artister i dag starter sin karriere med å utgi låtene sine i lydskyen, men seriøse låter står sannsynligvis bare for halvparten av Soundcloud-biblioteket.

I nettsidens bakgater finnes det et miljø som nesten har skapt sin helt egen sjanger. Såkalte SoundClown-remixer. Disse består for det meste av det ferskeste og mest fordervede av musikk-memes, mashet opp til en kaotisk suppe. Man skulle ikke tro at det finnes noe som faktisk er lyttbart blant alt søppelet, men det eksisterer overraskende nok noen produsenter som har et faktisk talent.

Neil Cicierega er en av disse. I de siste årene har han gitt ut en trilogi av mashup-albumer, alle med prefikset Mouth, grunnet en viss overbruk av Smash Mouths «All Star». Den siste i rekken kom ut for et drøyt år siden, Mouth Moods. Hvis dette vekker interesse, er dette albumet definitivt den beste veien inn.

Visste du at «Y.M.C.A» egentlig er en ganske trist låt? Den blir i hvert fall det når du legger teksten over et spor av Hans Zimmer. Hva med at «All Star» faktisk ikke høres så halvgæren ut lagt over Queens «Under Pressure»? Det sistnevnte var en løgn, det høres fortsatt ganske jævlig ut. Uansett, er dette bare et par eksempler på hva som er å finne på Mouth Moods.

Å ta dyppdykket inn i SoundClown-remixer kan jeg ikke anbefale for hvem som helst. Hvis du likevel vil ha en smakebit på noe av det morsomste dagens musikkverden har å by på foreslår jeg at du gir Mouth Sounds et gjennomlytt. Blir du hekta, kan du alltid forsøke å skrive inn «Extreme SoundClown Megamix» inn i søkefeltet på SoundCloud, men det får skje på eget ansvar.

Fu Manchu – Clone of The Universe
Energisk, eksperimentell og sykt treffende.

TEKST: Lukas Kruk | FOTO: At the Dojo Records

Endelig. Akkurat da jeg tenkte: Hva skjer med psykedelisk-rock dinosaurene? Etter en helt grei plate med *California Cruisin'* i for det meste samme stilen som tidligere plater, har Fu Manchu endelig bestemt seg å prøve noe nytt. Det har de faen meg fått til. *Clone of the Universe* er en langt mer variert og progressiv plate enn *Crusin'*, selv om de beholder deres signatur cow-bell sound sammen med harde og tunge gitarriff som drar deg rett ned mot bakken. Det kommer likevel ikke på bekostning av silkemyke solo-partier som fikk meg til å teleportere rett inn i verdensrommet og flyte tidløst fram til låtene sluttet.

En låt på dette albumet, nemlig «Il Monstro Atomico», er en låt som fortjener sin egen anmeldelse. Dette er et helt nytt konsept for Fu Manchu. Det er her de virkelig kommer i gang med sin hybrid av desert-rock og progressiv-metal. Låten varer i 18.07 minutter, og er delt opp i fire forskjellige partier. Den består av ekstremt mange gode gitar-solo innslag av ingen andre enn Aleksander Zivojinovic, bedre kjent som Alex Lifeson fra Rush, som drar hele konseptet enda et hakk opp, og forsterkeren helt opp til elleve. Dette gir låta sinnsykt mange positive innslag som ikke har kommet opp i noen tidligere låter av Fu Manchu.

En annen låt som fanget oppmerksomheten min er «Don't Panic», som definitivt er den mest heavy på albumet. Denne fikk meg til å drømme meg bort i et slags *Hitchhikers guide to the galaxy* univers, med ti liter espresso som sirkulerer i blodårene mine.

Et problem med plata er at den bare har syv låter, der jeg følte at noen av dem var vel korte. Det mangler kanskje to låter som kan være mer mosh-pit vennlige, hvis vi ser bort i fra sluttpartiet av tittellåta «Clone of The Universe», andre halvparten av «Il Monstro Atomico», og hele «Don't Panic».

Likevel, før jeg rakk å tenke på om det var et album jeg ville ha kjøpt, lånt eller brent i peisen, hadde jeg allerede knust sparegrisen og var på veien ut av døra for å legge ut 350 penn for vinyl-utgaven.

Johannes Holtmon – Misanthropesommer
Visepop som forbigår det å bare være vittig.

TEKST: Emilie Pedersen | FOTO: TIK Records

Trønderen Johannes Holtmon har laget mange smuler med vittig og behagelig visepop de siste årene. De smulene har ledet til hans første fullengder *Misanthropesommer*, som er så sarkastisk og sommerlig som tittelen tilsier. Han har tidligere blitt omtalt som «middelklasse-poet», og leker seg mye mellom det banale og det politiske som sett fra perspektivet til en likegyldig og lettbeint fyr.

Lydbildet eksisterer mellom enkel indie med fokus på synth og klassiske fengene pop-rytmer, med hint av bossanova. Det er mange elementer i spill, og den småferne vokalen gir det et humoristisk og nonchalant preg. Med utgangspunkt i at menneskeheten er håpløs, er tekstene hans både selvransakende og observerende: «Alle her kan stå på egne bein, men kem vil vær en alien alein?», i låta «Alien Alein» er en kun en av strofene på plata som går inn på meningsløse kvelder ute på byen.

Låta «100 år» lyder svevende, med et halvpsykedellisk bakteppe. Den handler derimot om den blinde pessimismen fra starten av 20-åra og vorsekultur. «Da æ va sånn 20 år, så kun æ bare sje problema. Og æ vil ha meld meg ut av verden, men fant ingen skjema». Tekstene til Holtmon overskygger litt gjennom hele plata noe som egentlig er en melodisk prestasjon i seg selv. For eksempel er melodiene på tittellåten «Misantrropsommer» og «Åpenbaring» er oppriktig fete. Produksjonen på albumet holder absolutt mål. Noen steder nærmer det seg nesten disco, med tunge trommer og funky synth og bass.

Det som er svakheten for denne debutplata er at den kanskje gjør seg best live. Det faller litt mellom to stoler, hvor det ikke finnes en åpenbar setting jeg kunne satt det på, verken alene eller med folk. Uten at dette gjør musikken noe dårligere, krever den ikke oppmerksomhet, og blir i noen partier mer jazza taffelmusikk. Det til tross for at *Misanthropesommer* har mye mer slagkraft enn tidligere utgivelser. Uansett er dette en solid debut, og denne fyren har helt klart noe særegent som blir spennende å følge videre.

Utakk – Et lite horn i siden
Drømme-indie på bergensk, full av overraskelser.

TEKST: Erlend Gylver | FOTO: TIK Records

Frontfigur og tekstforfatter i Vestlandsbandet Utakk uttalte at den «konforme livstilen som småbarnsfar gitt en mer distanse til verdensproblemene.» Dette reflekteres godt i gruppas andre album, hvor den behagelige og atmosfæriske indie-rocken forenes med ærlige, hverdagslige tekster. Med et kompleks lydbilde bestående av overraskende mange forskjellige sjangertrekk er *Eit Lite Horn i Siden* enda en sterk norsk utgivelse denne vinteren.

Aller først må det nevnes at *Eit Lite Horn i Siden* oppleves som selve soundtracket til en deilig forsommer i Bergen uten regn. Den gjennomgående stilen på albumet er atmosfærisk, behagelig og drømmende. Nesten klisjeaktig oppleves det til tider, siden det finnes veldig mange indieband både i inn og utland som forsøker seg på denne stilen. Utakks forsøk oppleves likevel som såpass gjennomført at at denne mangelen på originalitet ikke gjør noe. De klarer langt på vei og skape et eget unikt uttrykk innenfor denne tradisjonelle rammen, først og fremst ved å inkorporere en mengde overraskende elementer inn i lydbildet.

Her er nemlig alle mulig slags instrumenter tatt med i miksen: myke blåsere, en skrikende saksofon, behagelige retro-synter, til og med noen partier med strykere. En slik spennvidde innenfor instrumentbruk er med på å gi albumet en tydelig identitet og egenart.

Fra den meget behagelige balladen «Luksustårnet» til den litt røffere «Trommelen» viser Utakk at de er villig til å gi en sunn variasjon i låtmaterialet, som virkelig holder på oppmerksomheten til den som måtte høre gjennom albumet. Andrelåta «Ikke no, men no» er en personlig favoritt, og en låt med et betydelig hit-potensiale, som det er lett å se for seg blir spilt på norges utendørsfestivaler denne sommeren med stor suksess.

Andreskiva til Utakk oppleves som et gjennomarbeidet prosjekt, hvor bandet har hatt seg til til å finpusse alle detaljer og finesser i musikken. Resultatet er et fengende friskt pust inn i den norske indie-verdenen.

Foto: Genesis

I den norske trap-rappens vugge

I andre del av dokumentarprosjektet FEBERs Hiphop-Norge drar FEBER til Bergen for å komme til bunns i hvordan én by kan stå for så mye av sjangerens beste output de siste årene, og hvordan byen har farget dagens norske hiphop-sound.

TEKST: Sigurd Torfinnson Rønningen | FOTO: Ida Gule Paulsen

Det regner når FEBER ankommer Bergen. Etter en serie intervjuer med hiphop-aktører i hovedstaden har vi flydd ned til det mange vil påstå er landets rap-hovedstad for å kartlegge kulturen, ta temperaturen på miljøet, og lære hva det er som gjør nettopp bergensrap så spesielt.

Vi trosser været og får etablert oss i det som skal bli FEBERs trap-BnB de neste fire dagene, en leilighet i Strandgaten midt i Bergen sentrum. Bare noen minutters gange unna ligger studioloalet Skur14 hvor vi møter turens første intervjuobjekt: Angelo Reira, også kjent som Tunge Trond. Når vi møter ham er han med Godfrey, den ene halvparten av rapduoen Ganezha.

– Lokalt så vi opp til G-huset. sier Angelo.

Det er ingen hemmelighet at rap-miljøet i Bergen i stor grad bygger seg rundt NMG-huset. Likevel får vi allerede første dag inntrykk av at miljøet er tett knyttet, også utenfor G-husets vegger.

– Bare i dette bygget har du at Dårlig Vane kan komme innom, vi lager en låt sammen. Hkon sitter der og lager beats, Flex er her. Alle er som en familie, sier Godfrey.

– Er det mer kultur for å støtte opp om andre artister i Bergen enn i hovedstaden?

– Jeg har inntrykk av at det er ganske likt i Oslo, svarer Angelo som har samarbeidet med artister utenfor kommunegrensen.

Gutta mener det er mange som støtter «up-and-coming» artister i Bergen. For med nykommere kommer nyvinninger, og Angelo og Godfrey anser progressivitet som den fremste egenskapen til Bergensrap.

– Jeg vet ikke om det var A-laget som begynte med trap i Norge, men det var de som gjorde det fett og det var de som gjorde det stort.

Under G-husets vinge

Det er endelig oppholdsvær, og FEBER går til UFS Verftet for å snakke med Dårlig Vane. NMG-familiens ferske tilskudd kom tilsynelatende fra ingensteds og vant urørtfinalen med «Gikk i Bakken» i 2017. Låta er av typen slem gaterap, som man sjeldent kunne høre på rikskringkastingen tidligere. I kafeen på Verftet møter vi Girson, en av G-husets grunnleggere og en tredjedel av A-laget, som i dag også er manager for Dårlig Vane. Nærmest som et bilde på hvor tettvevd Bergens hiphop-miljø synes å være må vi, for komme inn på Girsons kontor, gå gjennom kontoret til Hester V75 og Vibbefanger-kollektivet hvor medlem og manager Ingo sitter i telefonen og på mail samtidig.

– Den gutten hustler, sier Girson, og skryter opp den unge sjefens arbeidsmoral.

Når Kikkan, med smørbrød fra Verftet-kaféen til slutt setter seg med Amadou og Martin Hazy i sofaen, er alle medlemmene av Dårlig Vane samlet, og vi spør:

– Var urørtseieren instrumentell for at gruppa i dag kan selge ut konsertlokaler eller bare framskyndte den det som uansett kom til å skje?

– Det framskyndte det nok, men vi hadde så mye hype rundt «Gikk i Bakken» på den tiden at det ville skjedd uansett.

I dagens hiphop-Norge tar man det nesten for gitt at enhver stor rap-hit vil remixes av så godt som alle, slik vi har sett med Jonas Vs «Sonar ut, flippa ut» og Snow Boys' «42». Når vi spør hvorfor det kun finnes én remix av «Gikk i bakken» svarer de at det var bare én som rakk å bli utgitt før de sa stopp.

– Etter den første remixen kom skjønte vi at «Gikk i bakken» var en hit, og at den kom til å få mange flere. Vi ville ikke at alle som hadde en remix skulle dra opp den under sine sett sånn

DÅRLIG VANE

at når vi drar den fram på Rockefeller er folk allerede lei. Vi ville heller ikke at noen skulle gjøre den bedre enn oss, det er jo vår låt. Og nå, to år etter, kan du fortsatt høre folk gå og synge den på gaten.

I likhet med mange unge vi treffer er Dårlig Vanes lokale forbilder NMG, og de trekker særlig fram Lars Vaular, John Olav Nilsen og A-Laget.

– A-laget lærte oss å banne. De lærte oss å være ekkel, sier Kikkan.

De er også åpne om at A-laget har vært en stor inspirasjonskilde musikalsk sett, så det å ha blitt tatt under vingene deres, har åpenbart betydd mye. Lars Vaular har kalt dem en av Norges beste live-acts, og bandet selv mener dette er fordi de gir faen. Unntaket fikk bli da de utelot et par vel eksplisitte låter da de spilte torgkonsert for barnefamilier under sykkel-VM i Bergen.

Rett by å være ny

Dårlig Vane gir oss mye samme inntrykk av kulturen som våre forrige intervjuobjekter når de forteller om sin kamerat og rap-kollega Ha!en, som på grunn av at «folk vet hvem folk er», fikk muligheten til å spille på Vill Vill Vest omtrent et halvt år etter at han først begynte å slippe musikk.

– Han fikk et sjanse til å vise hva han kan, og nå får han allerede konsertforespørsler.

Det er ifølge dem kulturen for samarbeid som har gjort at Bergen har produsert så mye god musikk opp igjennom.

– Folk backer hverandre, det er vennlig konkurranse og folk løfter hverandre opp og samarbeider.

Når vi forteller at den neste vi skal snakke med er Mats Dawg, som produserte Dårlig Vanes første musikkvideo, lyser gutta opp.

– Han er rap-norges beste livevokalist.

Daogen kan skate, tegne, rappe, og lage video. Han er god på lyd, en god kompis og veldig snill. Han er som en onkel for oss.

Denne typen oppsnakking ser ut til å være en gjenganger i Bergen: Ingen av artistene vi møter har noe vondt å si om hverandre, og det virker som at det vi har hørt om et tett og inkluderende hiphop-miljø stemmer veldig godt. Vi spør hvem man bør se opp for fra Bergen framover, og ikke overraskende er gjengen skjønt enig om at Ha!en er en å følge med på. Nykommeren har en hyper-aggressiv stil som kanskje best kan beskrives som Suicideboys på bergensk. Idet vi forlater Verftet treffer vi igjen Amadou fra Dårlig Vane som vinker oss over til en parkert bil.

– Ville dere snakke med Ha!en? Han sitter her!

Og lett som det får vi avtalt å snakke med et av bergensscenens ferskeste tilskudd.

Renessansemannen

Senere samme dag, når FEBER er tilbake i leiligheten kommer en annen lokalhelt inn døra: Mats Dawg, NMG G-husets eneste rapper med nordlandsdialekt. Daogen, som han også går under, har maling på hendene, og vi spør ham om han har malt graffiti. Mats ler og avkrefter. Han har gitt sønnen sin en lekebil som må males, men gutten synes pappa er flinkest så det er han som må gjøre jobben. Før intervjuet begynner tar Mats en kunstopause ute på verandaen.

– Her oppe har jeg feiret 17. mai flere ganger, sier han og peker på toppverandaen på neste hus, hvor han før pleide å jobbe som selger på Session.

Han ler godt når vi forteller at det var av han FEBERs egen Ida kjøpte sitt første snowboard og ble aldri så lite betatt.

– Vi hadde dj-klubb med gjester som gjorde konserter, så Freakshow og gjengen der kom, og

etter det så har vi bare hengt rundt, sier Mats om hvordan han ble med i NMG.

Når vi spør om hvorfor den musikalske outputen fra Bergen er så god som den er, gir også han Lars Vaular og Freakshow mye av æren.

– De gikk veldig hardt ut, og var sånn «vi skal gjøre dette på ordentlig». Også er det mye regn her da, folk sitter inne og sutrer. Nei jeg vet ikke, det må være noe saus i vannet som gjør det.

Gudfedrene

Gjennom alle intervjuene FEBER har gjort i Bergen har nesten alle artistene nevnt samme gruppe som en av sine lokale hovedinspirasjoner: A-Laget. NMG-trioen bestående av Vågard, Girson, og Store P har vært aktive siden starten av 2000-tallet, men ikke vært store utenfor byen før tidlig 2010-tall. Vi avtaler å møte Vågard og Girson. Som svar på om albumaktuelle Store P kommer til å være der sier Girson:

– Sannsynligvis ikke. P-en er akkurat så mystisk som du tror han er.

Når vi ankommer «Vicen» blir vi møtt av Girson med familie og venner, og mens vi rigger opp til intervju kommer flere Vibbefanger-affilierte innom kafeen. Når Vågard til slutt ankommer, er han iført massive combat boots som ifølge ham selv er samme type som de tyske spesialstyrkene bruker.

– Før vi slo igjennom utenfor Bergen var det litt de samme speed-trynene vi kunne se på konsertene våre, som sitter oppe hele natta i blokkene i Åsane og Loddefjord og hører på DMX. Men rundt 2010 da vi begynte å få gigs i Oslo var det Kygo-capsen bak fram, Canada Goose og ankelsokker med tøysko på vinteren. Folk hadde jævlige kalde ankler! ►

MATS DAWG

A-LAGET: VÅGARD & GIRSON

ANGELO REIRA & GODFREY

DÅRLIG VANE

Med en bunnsolid fanbase i Bergen var det heller en slags russebusscrowd som først kom på konsertene deres i Oslo, i tillegg til de som kom da «Nokke feita Vol.2» fikk det Vågard beskriver som «hipsterstatus». Verken Vågard eller Girson får helt til å relatere til begrepet «hiphop-miljø i Bergen» og sier at alle henger med alle slags folk. Girson trekker fram at de fleste av hans venner spiller gitar og lager pop. De mener like fullt at hiphop har hatt en innvirkning på samholdet i byen. Mats Dawg kunne fortelle at det var veldig adskilt og «klikkete» før. Girson forteller om hvordan en ung Vågard til å begynne med måtte være forsiktig med å fortelle hvor han var fra. Vågard supplerer:

– Hiphop er den første som snakker om bydelene, som snakker om livsstilen med det språket de som var involvert i det brukte, og da skjedde det to ting: Bydelene ble knyttet mer sammen og stemningen dem imellom ble mye bedre, og så fikk du generasjonen som kom etter det, som så på ting på en mye mer positiv måte. – Det er en stor nok by til at man har en slags underverden og bydelsforskjeller, men også en liten nok by til at man har litt oversikt over hva som skjer, så det blir et litt sunt miljø, sier han.

– Vi har fått drive på lenge for oss selv utenfor medias søkelys, det har ikke vært noe press med å lage hits. Det tror jeg har hatt mye å si for vår del i hvert fall, forteller Girson.

Daogen sa mye det samme, at selv om stemningen i Bergen for å lage musikk man liker er ypperlig, har man nok i Oslo vært flinkere på å profesjonalisere musikken. Det har for A-laget sin del derimot virket som at det å bli signert til et stort label aldri egentlig er noe mål, og Vågard og Girson går på en tirade om uviktigheten av «major labels» for unge norske artister. At ånden er mer kameratslig og mindre karriererettet ser de ut til å være helt enige i.

Vågard kan fortelle oss at det var Bankmenn og ikke A-laget som var først ute med å lage trap-inspirert hiphop i Norge. A-laget er derimot helt enige om hvem deres lokale helter var: Dem selv.

– Det er kanskje noen av gamlegutta som blir fornærmet nå, men det var egentlig ingen jeg så opp til i hiphop-miljøet her i Bergen, sier Girson.

Vågard forteller at han selv bare så opp til Girson, som han maler som 90-talls-Bergens desidert feteste fyr, fram til de ble kjent med Store P og resten av de som skulle bli dagens NMG-hus.

21 minutter senere

Den siste rapperen FEBER møter i Bergen er fra NMG-generasjonen som kom etter A-laget, Jonas V.

– De jeg så opp til fra Bergen var den gjengen jeg er en del av i dag, Freakshow som senere ble NMG G-huset.

Jonas V ble tatt opp i gjengen tidlig, og har laget langt mørkere og om mulig enda slemmere trap enn A-laget, med produsent Hkon ved sin side. De siste to årene har han bodd i Oslo, men vi var heldige nok til å få slått av en prat på Allmuen da han nettopp var vendt hjem for å spille konsert. Når FEBER spør en blid Jonas om hvordan Oslos rapmiljø skiller seg fra det i Bergen virker det som at tekstene hans skildrer en høyst reell bergensk undergrunn:

– Jeg dro ikke til Oslo for å infiltrere miljøet der. Jeg dro vel heller for å rømme fra miljøet i Bergen, så jeg kan ikke fortelle historier fra innsiden av Oslos rapmiljø.

Jonas mener at Bergen har hatt sin egen sound, som han krediterer Freakshow med.

– Nå er det sounden til alle, men vi kan godt si at det var vi som begynte med det i Norge.

Han referer da særlig til trappen som har vært den dominerende rapsjangeren i Norge de siste årene. Med trap kommer naturlig nok også mye av sjangerens kriminelle tematikk. Vi spør Jonas om aksepten for den typen hard gaterap har blitt større.

– Jeg blir glad hver gang låter som «Bængshot» og «Gikk i bakken» får oppmerksomhet. De slår et slag for den kulturen som jeg representerer. Jeg ville aldri trodd at de skulle fått den suksessen de har fått for to år siden. Rap i sin moderne form er nummer én populærmusikk i dag, og jeg tror det hjelper at folk internasjonalt med eksplisitte tekster og «manglende moral» kommer gjennom, og at folk skjønner at man ikke må ta alt så bokstavelig bare fordi det er på norsk.

Etter en halv uke i Bergen begynner FEBER å ane hva sausen i vannet her er. Artistene forteller om et miljø der folk kommer på hverandres konserter uansett, og hvor det er kultur for samarbeid og kreativ utfoldelse. Kanskje det er grunnlag for å kalle Bergen Norges hiphop-hovedstad. **UD**

JONAS V

SENDEPLAN VÅREN 2018

Hør oss på radiorevolt.no

MANDAG

07.00 - RevoltMorgen
17.00 - 67% sikkert

TIRSDAG

07.00 - RevoltMorgen
16.00 - Listverket
18.00 - Blyforgiftning
20.00 - Bokbaren

ONSDAG

07.00 - RevoltMorgen
18.00 - Sagtann
19.00 - Millenium

TORSdag

07.00 - RevoltMorgen
16.00 - Påtirshda
17.00 - Uillustrert vitenskap
18.00 - PBK
19.00 - Satirikon
20.00 - Filmofil

FREDAG

07.00 - RevoltMorgen
16.00 - Nesten Helg
18.00 - FEBER
20.00 - Irie Radio

SØNDAG

15.00 - Rødmaling
19.00 - Garasjen

STUDENTKALENDER

27. FEBRUAR
- 20. MARS

SPORTKULTURDEBATT

TIRSDAG 27. FEBRUAR

Palestinadagene.

Klokka 19.00 - 21.00

Litteraturhuset i Trondheim

Er det fortsatt håp om et fritt Palestina? SV, Rødt og Palestinakomiteen i Norge inviterer til debatt rundt temaet i anledning Palestinske Dager. Mads Gilbert har selv jobbet som lege i Gaza flere ganger. Han var der også under Israel sin bombing av området i 2009 og i 2014. Line Kathleb har både palestinske og norske røtter, og har tidligere vært leder for Palestinakomiteen i Norge. Begge skal være innledere for debatten.

ONSDAG 28. FEBRUAR

Onsdagsdebatt: Fantasmillionene.

Klokka 18.00 - 20.00

Studentersamfundet

Leviathan, linjeforeningen til Statsvitenskap kommer til onsdagsdebatten og skal diskutere det de liker best, nemlig norsk gjeld. Det blir mer og mer vanlig at nordmenn tar opp store lån, og det har nok aldri vært lettere å skaffe seg forbruksgjeld enn det er i dag. Hvorfor er det slik at et av verdens rikeste land har en befolkning som opparbeider seg en gjeld de ikke kan betale tilbake? Er det sosialt press som har skylda? Eller er det rett og slett det økonomiske systemet som er grunnen?

Selvforsvarskurs.

Klokka 19.30 - 21.00

NTNU Dragvoll, idrettsbygget

Du vet aldri når ubehagelige situasjoner kan oppstå, eller om de faktisk vil oppstå. Bli med på selvforsvarskurs og lær deg grunnleggende teknikker av svært dyktige instruktører. Kurset koster 50 kr og inntektene går uavkortet til Lions Club Trondheim Student sitt brønnboringssprosjekt i Kenya. Bedre føre var enn etter snar.

TORSdag 1. MARS

Green Drinks: Climate Games.

Klokka 19.00 - 21.00

Stammen Café & Bar

Hvordan kan man engasjere folk i å faktisk ta ansvar i det grønne skiftet? Og hvordan kan vi alle som enkeltpersoner bidra til akkurat dette? Enten du er miljøpositivist eller deterministisk til det hele, bli med og bli litt klokere på hva akkurat du kan gjøre og tenke i det grønne skiftet.

FREDAG 2. MARS

Valg i Russland. Klokka 19.00 - 21.00

Litteraturhuset i Trondheim

Valget i Russland nærmer seg, og nok en gang

lurer mange på hvorfor russere gang på gang stemmer på Putin, og hvor lenge han egentlig kan sitte med makten i Russland. Hva slags appelleringskraft er det Putin har til det russiske folk? Bernard L. Mohr, forfatteren bak «Hvorfor stemmer russere på Putin?», kommer til litteraturhuset sammen med Universitetslektor Peter Haugseth fra UiT.

Kakkmaddafakka

Klokka 21.30, bandet spiller også 3. mars

Storsalen, Studentersamfundet

Er du kul, men har aldri vært på KMF før? Da bør du kanskje revurdere kulheten din. MEN alt håp er ikke ute, få rumpa di til Storsalen og rist løs.

LØRDAG 3. MARS

MLS sesongstart

Abnormalt interessert i amerikansk idrett? Går europeisk fotball litt for treigt og er det litt for lite mål? Om dette er tilfelle har jeg gode nyheter til deg. Sirkuset MLS starter sin sesong. Her finnes amerikanske unggutter, folk som ikke vet hva de driver med samt noen gamle travere du kanskje kjenner igjen (red.anm. Bastian Schweinsteiger). Er du ekstrem-fan av Beckham kan det lønne seg å bli kjent med ligaen før han lanserer sitt eget lag snart.

SØNDAG 4. MARS - SØNDAG 11. MARS

Paris-Nice

Ikke helt Tour de France, men er da fortsatt sykkeløp i Frankrike. Kjennerne vil huske fjorårets utgave for sin dramatik, hvor Sergio Henao såvidt klarte å holde unna Alberto Contador på siste etappe. Oh la la.

ONSDAG 5.-11. MARS

Kosmorama

Prinsen kinosenter

Få øynene opp for Kosmorama Trondheim internasjonale filmfestival 2018! Sjekk ut Radio Revolt og Filmofil for oppdateringer og anmeldelser fra festivalen.

ONSDAG 7. MARS

Onsdagsdebatten: Dødsstraff

Klokka 18.00 - 20.00

Studentersamfundet

I Norge er hver fjerde person for dødsstraff, dette utgjør 23 prosent av befolkningen. Hva er bakgrunnen for denne statistikken? Er det et øye for et øye som er bakgrunnen, eller ligger det mer bak? Generalsekretær i Amnesty Norge, John Peder Egenæs stiller til debatt sammen med samfunnsdebattant, forfatter og lokalpolitiker Kent Andersen (Frp).

PT + PD18: Debatt om pedofili

Klokka 19.00 - 21.00

Gløshaugen, R7

Kan sexdukke forma som barn hjelpe pedofile fra å begå overgrep? Hvorfor er pedofili tabu, og hva går galt for pedofile med tanke på kjærlighet? Psykologidagene har i samarbeid med Psykologisk Tidsskrift samla noen av de som kan mest om pedofili, til debatt stiller Svein Øverland og Knut Hermstad. Utgangspunktet for debatten vil være Svein Øverlands debattinnlegg i Psykologisk Tidsskrift, med temaet kjærlighet.

FREDAG 9. MARS

Selmer

Klokka 23.59 - 01.00

Knaus, Studentersamfundet

Med indie pop/rock, chill musikk og livlig musikalsk opplevelse baner Selver sin veg inn i det norske musikkbildet. Selmer beveger seg i et lo-fi landskap, og sjarmerer med sine sommerlige gitarriff og 70-talls vibes.

SØNDAG 11. MARS

Eliteserien sesongstart

Okei, så du har prøvd den amerikanske ligaen og den var bare tull. De spiller som sør-amerikanerne uten teknikk og det ble bare for dumt. Men denne helgen begynner Eliteserien igjen! Rosenborg åpner borte, men hvorfor ikke ta turen for å se Ranheims første kamp? Blir garantert god kok.

MANDAG 12. MARS

Mandagsfilmen: Lady Bird

Klokka 18.00 - 21.00

Unngå blåmandag og sikre deg billetter til førpremiæren av den kritikerroste, Oscar-nominerte filmen, Lady Bird. Kinosalen er stor, stemninga god og popcornet varmt.

ONSDAG 14. MARS

Zombieeske - Overraskelsesfilm!

Klokka 18.00 - 20.15

Olavshallen, Trondheim

Trondheim filmklubb viser nyere og eldre kvalitetsfilmer fra hele verden, på den flunkende nye kinoen i Olavshallen. I mars inviterer de til sin egen versjon av Zombieeske, etter det folkekjære Troll i eske. Hvilken film som vises, får du ikke vite før filmen starter. Senere denne måneden viser de Korsveien, en av de fremste tyske filmene de siste tiåra.

FOTO: Trondheim Byarkiv

KVISSMESTERE:
Christian Høkaas og Benedikt Erikstad Javorovic
Spørsmål og kommentarer kan sendes til
kviss@studentmediene.no

SVAR:

- 1) Atombombene som sprengte over Hiroshima og Nagasaki
- 2) Falcon Heavy
- 3) Erik Sande
- 4) Metronom
- 5) 1952
- 6) Steinhilber
- 7) Max von Sydow
- 8) Krakow
- 9) KFC (Kentucky Fried Chicken)
- 10) Idaho
- 11) Bjørn Kjos
- 12) En fysisk tilstand hvor kroppen ikke får nok oksygen til at man kan puste normalt
- 13) Kanarifans
- 14) Forliset av Titanic i 1912
- 15) Kraftwerk
- 16) Gran, Inru og Bjørk
- 17) Bhagavadgita
- 18) Dimmu Borgir
- 19) Blod (sangene)
- 20) Dr. Frank-N-Furter

KVISS

HVEM ER DU PÅ SOSIALE MEDIER?

Illustrasjoner: Renate Sørgård

0-3 poeng: Incel

En såkalt «involuntary celibate» med lite selvinnsikt, som uttrykker seg på sosiale medier om hvordan kvinner skylder deg sex. Kvinnene skal helst kalle deg «my lord» mens de gnir deg i nakkeskjegget.

4-7 poeng: Troll

Din eneste hensikt er å provosere folk på internett.

8-12 poeng: Bestemor

Du kan ikke bruke sosiale medier og poster bestandig private meldinger på veggen til dine familiemedlemmer. Det er litt søtt, da.

13-16 poeng: Slacktivist

Du er aktiv på deling og likes, legger på flagg på profilbildet ditt, men mest synlig for å starte support-grupper på Facebook, som aldri vil ha noe effekt.

17-19 poeng: Memelord

Du er ikke bare overalt, men du er rask på avtrekkeren for å tjene inn karma, likes, re-tweets og generell oppmerksomhet for dine hysteriske og ferske mem.

20 poeng: YouTube-stjerne

Gratulerer! Du gjorde det ingen trodde var mulig i 2007. Å tjene penger ved å tulle foran kamera og laste det opp på Youtube.

给我看一下
你的阴户！！

Spitposten
registrerer

... at **Dragvoll** erobres av rød robot som vasker Gata på Dragvoll
... at den eneste nære vennen de har der oppe
... at en **vaske-robot** er en mer rimelig investering enn å fikse taket på drivhuset
... at **KSG** nå vurderer å gå til innkjøp av **robot-bartendere**
... at det vil koste mindre enn ny **kaffemaskin** i Edgar
... at pussig **onsdagsdebatt** om politisk (u)korrekt
... at for første gang måtte **Fitteblekka** kjøre lederkandidat-saken gjennom plagiatkontroll
... at spørsmål og svar på ledervalg bare er **plagiat** fra året før uansett
... at vi heller ikke må glemme at **Rindal** har tapt tre ganger
... at **Kritzaver** bare var med for moro skyld
... at Samfundet endelig tar til fornuft og arrangerer festmøte for Trondheims eneste **frie** presse
... at høytidelige arrangementer på Samfundet bare er en unnskyldning for å leke «dressup»
... at **walk-of-shame** er minst like morsomt etter **Rocky Horror** som etter Halloween
... at nytt år med **MG**
... at Fitteblekka nå satser på gaming istedenfor porno
... at begge tema uansett er **Haråm**
... at Fitteblekka igjen kjører en «**kunstig**» novellekonkurranse
... at Fitteblekka definerer klamydia som kultur, og dataspill som sport
... at **Verkstedhallen** faktisk eksisterer
... at sist gang **Zugly** spilte på Samfundet mistet de i et bandmedlem
... at **Trondheims-beboere** ikke liker utesteder, studenter, eller andre ting som **bråker**
... at **student-ghetto** på Heimdal planlegges
... at gidder ikke å blir leder, skal på teater
... at det er en lettelse
... at **Tale** svarer fortsatt **ikke** på telefon
... at et jævlig stille **Talerør**
... at ingen gidder resolusjoner
... at Samfundet kunne ikke vedtatt støtte for fattige barn i Afrika
... at **fml**

SPITPOSTEN

20. årgang

Spil lerting, Årenking, Spottl
Trondheims friste presse

侮辱报

Bare en beskjeden gutt i fra Hønefoss?

Nyvalgt Samfundetleder forteller om flanellmote og den intense ledervalgkampen

Spitredaksjonen møter den nyvalgte lederen for Studentersamfundet over en kopp te i Edgar. Erik Sand (23) er kledd i en av sine karakteristiske fargerike flanellskjorter - et rustikk uttrykk for å minne medlemsmassen på at han tross alt bare er en beskjeden gutt i fra Hønefoss.

- Som dere kanskje vet har «Høna» blitt kåret til en av norges styggeste byer. Jeg er bevisst på hvor jeg kommer ifra, og kler meg derfor i enda styggere flanellskjorte, forteller Erik mens han tar en god slurk av teen.

Erik forteller videre at det er ting i hans fortid som medlemsmassen på Samfundet nå har krav på å få vite.

- Ja, det stemmer at jeg var en del av rosablogg-bølgen, jeg var sammen med Emilie «Voe» Nereng, men det var bare for å skape litt blest rundt Twitter-kontoen. Ren kynisme, haha!

Skal man først klatre til topps i norges største hipster-losje må det meste være lov, og Erik

EN MOTEBEVISST MANN: Eirik har uten tvil tatt til seg flere motetips i fra bloggverdenen.

avslører også at skitne triks ble brukt i valgkampen.

- Først overbeviste jeg en stakkars KSGer til å melde sitt kandidatur i fylla, og da han trakk seg fikk det bare meg til å se enda bedre ut. Benkingen av Kritzaver kom som en overraskelse, men jeg klarte å smøre han såpass i pausen med gavekort på Cubus. Nå kan han kan kjøpe flere av de høyhalsa genserne han er så glad i, og dermed ga han meg seieren på slutten. Enkelt ass!

To nestledere, en gutt

Krittaver kunne ikke bli Samfundetleder, fordi han eksisterer ikke.

Har du noen gang sett ISFiT-nestleder Mathias Kristiansen og Samfundet-nestleder Kristaper Johansen i samme rom? Ikke? Det er ikke så rart, de er nemlig samme person. Always the bridesmaid, never the bride. Han er den evige nestleder, men aldri leder :(Bevisene er rett foran alles øyne, den samme nordnorske sjarmen og ungdommelige livsgnisten. Samme briller. Selv navnet Kristafer Birkeland Johansen blir, hvis du stokker om på bokstavene: KRISTIANSEN. Checkmate atheists.

Midford: Take away my asians and I will go KAMIKAZE!

Pål Midford føler at NTNU tar bort alle hans waifus med høye engelskkrav. Han forteller at han ikke trenger muntlig kommunikasjon for å snakke med sine weeabros, de forstår hverandre med et blikk. 给我看一下你的阴户

